

د کان کیندنې تړون

د افغانستان اسلامي امارت

او

(رید گولد آسیا کانونو او پروسس شرکت)

ترمنځ

د هرات ولایت د غوریان ولسوالۍ د (نمکسار) ساحې د (مالگې دویم بلاک) د کان کیندنې

پروژې په اړه

نېټه: ۱۴۰۵ / ۳ / ۱۲ هـ ش مطابق ۱۴۴۷ / ۱۲ / ۱۸ هـ ق

لیکلی

- 1 جزئیات.
- 1 مقدمه.
- 2 منل شوي اصطلاحات.
- 2 1 تعریفونه.
- 9 2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره.
- 9 لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول.
- 9 3 د تړون ثبت او خپرول.
- 9 موده.
- 10 4 د اکتشافی جواز ورکول.
- 10 د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت.
- 10 مقدم شرایط.
- 11 د اکتشافی جواز ورکړه.
- 11 5 د استخراج د جواز ورکړه.
- 11 د لومړیتوب حق.
- 11 د استخراج جواز لپاره غوښتنه.
- 11 د کان کیندنې پروپوزل منظوري.
- 12 د استخراجی جواز لپاره د اجرا ضمانت.
- 12 د استخراج جواز ورکول.
- 12 6 د جواز ساحه.
- 12 د اکتشاف جواز.
- 13 د استخراج جواز.
- 13 دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري.
- 13 7 عمومي پلانونه.
- 13 وړاندیز شوي پلانونه.
- 13 منظور شوي اړین پلانونه.
- 13 منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی.
- 13 8 د پلانونو منظوري.
- 13 د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري.
- 14 د منظورونکې مرجع له خوا د تعدیلونو غوښتنه.
- 14 9 د منظور شويو پلانونو غوښتنه.

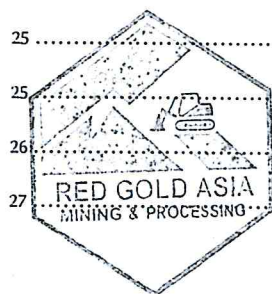

14	د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري
15	هغه تعديلات چې منظورونکې مقام يې غوښته کوي
15	درېيمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق
15	10 د اکشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق
15	مجاز فعاليتونه
15	د نمونو راټولولو د مالکيت حق
16	11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق
16	مجاز فعاليتونه
16	د منرالونو د مالکيت حق
16	څلورمه برخه: د جواز شرطونه
16	12 د اکشاف جواز شرطونه
16	شرطونه
16	د اکشاف د منظور شوي پروگرام تعديل
17	د منظور شوي اکشاف پروگرام خپرول
17	13 د گټې اخيستې جواز شرطونه
17	شرطونه
17	پنځمه برخه: مالي موضوعات
17	14 د ځمکې د سطحې کرایه
17	15 فیسونه
17	16 حق الامتياز (روپالتي)
17	د حق الامتياز مکلفيتونه
18	د خپلواک کارپوه لگښتونه
18	17 ماليات
18	ماليات په عمومي ډول
18	معافيتونه
19	د استخراجي صنايعو پر شرايط برابر ماليه ورکوونکي
19	د مالياتي فورمونو ترتيب او تسليمول
20	موضعي ماليه
20	18 گمرکي محصولات
20	د تړون لرونکي حقونه
20	د تړون لرونکي مکلفيتونه
20	د امارت مکلفيتونه

20	19 امارت ته تاديات.....
20	د تادياتو بڼه
20	کسر.....
21	په تادياتو کې پاتې راکتل
21	معاوضه.....
21	20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تاديه او موجوديت.....
21	بانکي حسابونه
21	د بهرنیو اسعارو تبادلې
21	واردات او د پیسو حواله
22	21 مالي راپور ورکونه او محاسبه.....
22	مالي راپور ورکونه
22	محاسبه.....
22	شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه
22	22 د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود.....
22	23 ضمني منرالونه.....
22	24 بیمه (تکافل).....
23	د تړون لرونکي مکلفیتونه
23	25 چاپیریال ساتنه.....
23	عمومي مکلفیتونه.....
23	د چاپیریال ساتنې مدیریت پلان رعایت
23	د چاپیریال ساتنې اجازه لیک
24	26 کارگران.....
24	27 روغتیا او خوندیتوب.....
24	عمومي مکلفیتونه.....
24	د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت
24	28 داخلي امنیت.....
24	د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت
25	د مسؤلیت حدود.....
25	د امنیتي خطر ارزونه
25	د داخلي امنیت پلان منظوري
26	د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول
27	د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول

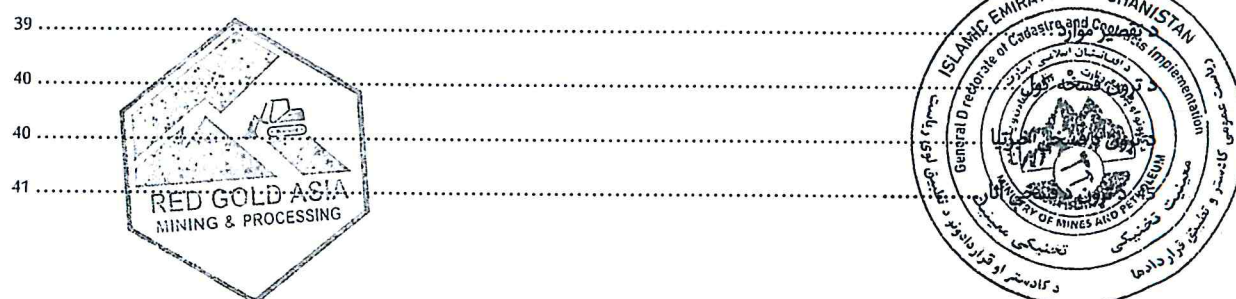
27	29	د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا پلان.....
27		عمومي مکلفیتونه.....
27		د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت.....
27		د ټولنې د پراختیا پېشنه‌ای پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول.....
27		د ټولنې د پراختیا پلان رعایت.....
27	30	عامه کارونه.....
27	31	د زېربنا جوړول.....
27		عمومي مکلفیتونه.....
28		له زېربنا څخه مشترکه استفاده.....
28		د زېربنا د کارونې اجازه.....
28		د زېربنا مصادره.....
28	32	لرغونې او فرهنګي آثار.....
28		عمومي مکلفیتونه.....
29		د وزارت له لوري د منظوري ورکول یا ردول.....
29	33	د نهایي محصول خرڅلاو او صادرات.....
29		یا زارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول.....
30		د محصول پلور.....
30		د نهایي محصول صادروول.....
30		اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش.....
30	34	راپور ورکونه.....
30		راپور ورکونه په عمومي ډول.....
31		الزامي راپور ورکونه.....
31		د راپورونو وړاندې کول.....
31	35	د اسنادو ساتل.....
31		د اسنادو ساتنه په عمومي ډول.....
31		د منرالي فعالیتونو اسناد.....
32		پولي واحد.....
32	36	تفتیش.....
32		د تفتیش مامورین.....
33		اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه.....
33	37	د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه.....
33		د تړون لرونکي ضمانتونه.....

34	دقت.....
35	جلا تضمینونه.....
35	د تړون د عقد انګېزه.....
35	د تړون لرونکي د تضمینونو مینې.....
35	غرامت.....
35	38 د امارت نیایت او تضمینونه.....
35	دقت.....
36	جلا تضمینونه.....
36	د تړون د عقد انګېزه.....
36	د تضمینونو حدود.....
36	غرامت.....
36	نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات.....
36	39 د لارښوونو رعایت.....
37	40 د اجرا ضمانتونه.....
37	د اجرا ضمانت شرایط.....
37	د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه.....
37	د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل.....
37	41 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه.....
37	د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط.....
38	د چاپیریال پر تضمین بیا کتنه.....
38	د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه.....
38	د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل.....
38	42 غرامت.....
38	د تړون لرونکي غرامت.....
39	د امارت غرامت.....
39	د غرامتونو ګټه.....
39	43 د مسئولیت حدود.....

39	44 تقصیر او فسخ.....
----	----------------------

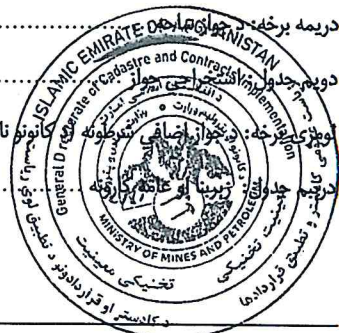

41	د جوازونو لغوه کول
41	د تړون د فسخې نور آثار
41	46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار
41	د مترالي فعالیتونو پای ته رسول
41	له ساحې څخه د استازو ایستل
41	د وسایلو او زیربنا لېږدول
42	د تیمګرو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول
42	د جواز د مودې تر پای ته رسیدو وروسته ساحې ته لاسرسی
42	د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول
43	47 ګډې حل لارې
43	لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي
43	48 فرعي قرارداد
44	49 د مدیریت بدلون
44	د اړتیا وړ منظوري
44	د هغه جواز ځنډول چې منظوری ته په تمه دی
44	له منظوري پرته د مدیریت بدلون
44	50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه
44	د امارت له خوا لېږد
44	د تړون لرونکي له خوا لېږد
45	د تضمین ګټه
45	یوولسه برخه: عمومي حکمونه
45	51 د امارت له خوا ډاډ
45	منظوري
45	د امارت له خوا د ځنډونو نه جوړول او نه تبعیض
46	بهرني کارګر
46	د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره
46	د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک
47	52 ثبات

50	د اغېزو راکمولو مکلفیت
50	هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي
50	لګښت
50	د غیر مترقبه پېښو پای
51	د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول
51	54 د اختلافونو حل
52	55 محرمانه معلومات
52	د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول
53	رضایت
53	56 خبرتیاوې
53	د خبرتیا استول
53	تړون لرونکی
53	د اړیکې د جزئیاتو بدلون
54	د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی
54	57 متفرقه حکمونه
54	د تړون د لوړو ترمنځ اړیکه
54	لګښتونه
54	منظوري او رضایت
55	د نورو استادو اجراء
55	نور اقدامات
55	پر تړون حاکم قانون او قضایي واک
55	د تړون ژبه
55	د تفکیک قابلیت
55	معافیتونه
55	د غرامت دوام
57	لومړۍ جدول: اکتشافی جواز
57	لومړۍ برخه: مقدم شرطونه
58	دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)
59	درېمه برخه: د جواز اضافي شرطونه
60	دویمه جدول: د جواز اضافي شرطونه
60	لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه
61	دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه

- 61 لومړۍ برخه: زیربنا
- 61 دویمه برخه: عامه کارونه
- 62 څلورم جدول: ځانګړي شرایط
- 63 اجراء:
- 64 لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام

جزئیات

(۱۴۴۷/۱۱/) هـ ق

نېټه:

لوري:

تړون ورکوونکی:

نوم	[د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پترولیوم وزارت]
پته	[د مکروریان څلورلاری کابل - افغانستان]
برېښنالیک	[lsmmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:

نوم	[د رید گولډ آسیا کانونو او پروسس شرکت]
پته	[نیاز بیک د حضرت بلال جومات ته نږدې، پنځمه ناحیه، د کابل مرکز]
برېښنالیک	[coo@sayasgroup.com]

مقدمه

الف د کانونو او پترولیوم وزارت له خوا د داوطلبی د پروسس له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکی ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوې ده:

(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزراء مقام د (۱۴۴۷/۵/۲۱) هجري قمری کال د (۳۴۰۱) گڼې پریکړې په اساس تصویب شوې ده.

ب دا تړون د کان کیندنې تړون لرونکی ته د اکتشاف د جواز او د گټې اخیستنې جواز د لومړیتوب حق ورکوي.

ج دغه تړون د دواړو لوریو د لاسلیک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او وزارت یې د امارت د استازي په توگه مدیریت کوي.

د دا تړون د عامه گټو په موخه لاسلیک شوی او وزارت یې د خپریدو حق لري.

منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1 په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوې لري:

د محاسبې معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکونې سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کړنې، شخړې، دعوا، غوښتنې، څېړنې، پوښتنې، قانوني تعقیب، حقوقي دعوا، منځګړیتوب یا د شخړې حل.

زیانمن لوری: د دې اصطلاح معنی په 53.3 فقره کې شرح شوې ده.

افغانی: د افغانستان رسمي پولې واحد.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیوم وزارت په معنا دی.

تصدي: د عامه ساتنې تصدي یا بله بدیل اداره چې د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کې د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذہ قوانین: په اړونده برخه کې د تصویب شوو قوانینو په معنا دی، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین پکې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لارښوونې، د استملاک قانون، د ګمرکاتو قانون، د چاپیریال ساتنې قانون، پر عایداتو د

مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانګونې قانون؛ او په دې برخه کې د تطبیق وړ نور نافذہ تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذہ قوانینو له حکم سره سم له یوه با صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق، جواز، یا معافیت ترلاسه کول.

د منظوري باصلاحیته مرجع:

(الف) د چاپیریال ساتنې د مدیریت د پلان په برخه کې، د چاپیریال ساتنې ملي اداره (NEPA)؛

(ب) د ټولنې د پراختیا د پلان، د روغتیا او خوندیتوب پلان او یا د سیمه ایزو ګټو د پلان په برخه کې وزارت.

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلي امنیت پلان چې د اړونده څانګه (عامه ساتنې تصدي معینیت) له خوا منظور شوی وي.

د ټولنې د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولنې د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولنې د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتنې د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خوندیتوب، د سیمه ایزو ګټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل.

د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان چې د چاپیریال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروګرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په 1 ضمیمه کې تشریح شوی.

د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سیمه ییزو ګټو منظور شوی پلان: د سیمه ییزو ګټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

(الف) د اکتشافی جواز په صورت کې، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د اکتشاف منظور شوی پلان، د روغتیا او خونديتوب منظور شوی پلان، د داخلي امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان؛ یا
(ب) د استخراجي جواز په صورت کې، د ټولنیزې پراختیا منظور شوی پلان، د استخراج منظور شوی پلان، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خونديتوب منظور شوی پلان، د داخلي امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان.

با صلاحیته مرجع: یعنې هر امارتي، نیمه امارتي اداري، مالي یا قضايي ارگان، څانگه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، خپله وزارت هم په کې شاملېږي.

د داوطلبی اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسې په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:

(الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛
(ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د وړتیا اظهارلیک هم پکې شاملېږي)؛
(ج) د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:

- (1) د اکتشاف پروگرام؛
- (2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (3) د سیمه ییزو گټو پلان؛
- (4) د روغتیا او خونديتوب پلان؛
- (5) د داخلي امنیت پلان؛
- (6) استخراجي پلان؛
- (7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او
- (8) د پروسس پلان.

(د) د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ټول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه).

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکی: [د رید گولد آسیا کانونو او پروسس شرکت].

د تړون لرونکي تضمینونه: د دغه تړون د 37.1 ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

نموده: هغه موده چې په 3.2 فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (1) جدول په لومړۍ برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات محرم دي:

(ا) هغه معلومات چې د نافذه قوانینو له مخې محرم دي؛

(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتيايي ريکارډونه، يا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو محرمیت په کې شامل وي؛

(ج) د تجهیزاتو، د پروسې نوښتونو، امنيتي يا سوداگريزو رازونو په اړه محرم تخنیکي يا ملکيتي معلومات؛

(د) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛

(ه) د کان کیندنې اړوند معلومات؛

(و) د تړون لرونکي د معنوي مالکیت حق چې په پروژې پورې تړاو لري؛ يا

خو هغه معلومات نه پکې شاملېږي چې:

(الف) لاسته راوړونکی لوری اړ وي چې د افغانستان نافذه قوانینو سره سم یې خپاره يا په عامه توګه وړاندې کړي؛

(ب) چې د عامه شتمنیو برخه وي او يا یې یوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه تړون د نقض کېدو او يا د افشا کوونکي لوري او يا د هغوی د استازو په امانت کې د خیانت لامل نه شي؛

(ج) چې ترلاسه کوونکی لوری ثابت کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکی لوری خبر و (خو دا چې یاد معلومات د افشا کوونکي لوري يا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او يا دا

(د) چې ترلاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچینې ترلاسه کړي وي او ياده سرچینه د معلوماتو د افشا صلاحیت ولري.

د ګمرکاتو نافذه قوانین: د افغانستان اسلامي امارت د مالي وزارت د ګمرکاتو قوانین.

افشاء کوونکی لوری: هغه لوری چې په مستقیمه توګه يا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امريکايي ډالر (USD): د امريکا د متحده ایالتونو رسمي پولې واحد.

د اجرا نېټه: هغه نېټه په کومه چې د کان کیندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسلیک، ثبت او خپرېږي.

د پای نېټه: د مقدمو شرایطو سره په تړاو هغه نېټه چې د لومړي جدول په لومړۍ برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرایطو برعکس نېټه بیانوي.

د تقصیر موارد: هغه موارد چې په 44 ماده کې بیان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوې وي.

د ګټې اخیستنې جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په فعالیت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د کان کیندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [مالګې] د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دوولس میاشتې دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په 29 نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په 53.1 ماده کې بیان شوې ده.

د مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه: چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون.

خپلواک کارپوه: معنی یې د کانونو نافذه مقرري په حکمونو کې تشرېح شوې ده.

غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

(أ) د استفادې (پېښې شوې استفادې)، تولید، گټې، عاید، کاروبار یا سپما زیان؛

(ب) هغه زیان چې د سوداګریزې یا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوېنې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کارونې وړ موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګریز نښان، لوگو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګریزو نومونو، برانډ نومونو، ډیزاینونو، سوداګریزو رازونو، د ډومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پټې، د حقونو په ګډون د فکري مالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وايي:

(أ) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای؛ یا

(ب) له افلاس سره مخ وي؛ او د محکمې لخوا یې افلاس تائید شوی وي؛

(ج) ټول پورونه یا د پورنو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛

(د) د پور ورکونکو د غونډې رابلل او دایرول؛

(ه) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي؛

(و) کله چې د ملکیت د مصادري غوښتنلیک وړاندې او یا یې په اړه حکم صادر شي؛

(ز) د یوې قانوني وجیبې په سرته رسولو کې پاتې راشي؛

د یو داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي؛

- (ط) د یو داسې گام اخیستل چې ترلاسه کوونکی، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفیې مدیر یا موقتي د تصفیې مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمنۍ لپاره گومارل شوی وي، ورته کومه گمارنه ترسره شي؛
- (ي) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکونکو د گټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا
- (ک) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پیښیږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري.

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی.

جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې وړ وي).

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

- (الف) د اکتشافی جواز په اړه، هغه ځمکه چې په اکتشافی جواز کې درج ده او د اکتشافی فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده؛
- (ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې به استخراجی جواز کې درج ده او د استخراجی فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده.

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

- (أ) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛
- (ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او
- (ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه.
- زیان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لگښتونه.

د کانونو نافذه قانون: د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي.

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

- (أ) که چېرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کېږي؛ یا
- (ب) که چېرې امارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کېږي.
- د خصوصي پانگوني قانون: د خصوصي پانگوني نافذه قانون.

پروژه: په لوی مقیاس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلي کېږي.

وړاندیز شوی پلان: د تړون لرونکي له لاندې پېشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

- (أ) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (ب) د سیمه ایزو گټو پلان؛
- د روغتیا او خونديتوب پلان؛

(د) د ټولنیزې پراختیا پلان؛

(ه) د داخلي امنیت پلان،

او د شک د مخنیوي لپاره، د 9 مې مادې پر اساس د یوه منظور شوي پلان هر ډول پېشنه‌ادي بدیل پکې شاملېږي.

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د دریم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي.

د کان کېدنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکي: نسبت یې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوې ده.

ترلاسه کوونکي لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي).

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کېږي، چې د یوه یا څو منځگرو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري.

د یوه لوري استازی: په لاندې معنا دی:

(أ) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

(ب) آمر، رئیس، کارکوونکي، استازی، مفتش، مشاور، شریک، گډ پانگوال، مشاور یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری.

اړینه بیمه (تکافل): د عامه مسؤلیت بیمه (تکافل) او هر هغه بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي.

د بیا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړېږي.

د بیا مېشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا مېشتېدنې د کمېټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا مېشتېدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې په اجباري توګه استملاک شوې وي.

ځانګړي شرایط: معنا هغه خاص شرایط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي.

د امارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په 38.1 ماده کې روښانه شوي دي.

د مالیاتو نافذه قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذه قوانین (د ګمرکاتو نافذه قانون او پر عاید د مالیاتو نافذه قانون په ګډون).

درېیم لوری: د کان کېدنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری.

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین.

تفسیر

1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملېږي، مګر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:

1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کېږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کومه اغېز نه لري؛

1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنۍ، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانگونه، د مشارکت کنسرسیوم (ولو که جلا حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې ونه لري) شاملېږي؛

که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغې کلیمې یا عبارت راتلونکې بحث به بله

برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري؛

- 1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد ښيي، د هغې کلیمې جمع هم ښيي او یوه کلیمه چې جمع ښيي، د همدغې کلیمې مفرد هم ښيي؛
- 1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم ښيي؛
- 1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملېږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کېږي؛
- 1.2.7 د تړون یوه لوري، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون بل لوري، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛
- 1.2.8 یوه لوري، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوري د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځایناستي او مجازي استازی شاملېږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛
- 1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په گډون) هغه سند یا هوکړه لیک ښيي چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛
- 1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛
- 1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم گمراه کوونکې او خطا ایستونکې وي؛ او
- 1.2.12 د کان کېندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې گویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

- 1.3 په دغه تړون کې د وخت هدف په لاندې ډول دی، مگر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:
- 1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نېمه شپه کې پیلېږي او 24 ساعته وروسته پای ته رسېږي؛
- 1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛
- 1.3.3 له کارې ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملېږي، پرته له جمعې او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛
- 1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنتري میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛
- 1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کېږي؛ او
- 1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکې کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکې کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

- 1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره

- 1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛
- 1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي؛ یا
- 1.4.3 داسې یو لګښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولې کچې لوړ وي.

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

- 2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

- 2.1.1 د دې تړون؛
- 2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛
- 2.1.3 د کانونو نافذه مقرره؛
- 2.1.4 د هر جواز شرایط؛ او
- 2.1.5 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض یا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازي اداره

- 2.2 وزیر دغه تړون د خپل اهلیت پر بنسټ د امارت په استازیتوب لاسلیک کوي.
- 2.3 د دې تړون لرونکي مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توګه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسیله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3 د تړون ثبت او خپرول

- 3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسلیک وروسته به، وزارت په 10 کاري ورځو کې:

- 3.1.1 د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
- 3.1.2 وزارت به د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي؛
- 3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړي جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوې ځمکې ته لاس رسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د 7.1.2 مادې د حکمونو مطابق د هر پېشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکي به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

موده

دیاد تړون موده (۱۵) پنځلس کاله ده

د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون ته رسېږي:

3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د 4.6 او د 46 مادې د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او

3.2.2 هغه نېټه چې:

3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلي ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او

3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسیدل د کان کېدنې د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).

4 د اکتشافی جواز ورکول

د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت

4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د 20 کاري ورځو په جریان کې په اکتشافی پروګرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی).

4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

مقدم شرایط

4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلې خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.

4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کیدل د اجرا له نېټې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په ډاډمن ډول ترسره شي.

4.5 یو لوری باید سملاسي:

4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛

4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.

4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د 4.7 مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلې خبرتیا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:

4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د 4.3 مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د 35 کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي؛

4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د 4.3 مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.

4.7 امارت نه شي کولی چې د 4.6 بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي؛ مګر دا چې:

4.7.1 امارت د 4.4 او 4.5 بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او

4.8 که چېرې دا تړون د 4.6 بند پر بنسټ فسخ کړای شي، نو 45 ماده د پلي کیدو وړ گرځي.

د اکتشافی جواز ورکړه

4.9 امارت مکلف دی هرڅومره ژر چې شونې وي تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د 15 کاري ورځو په جریان کې چې د لاندې نېټې څخه محاسبه کېږي، ورکړي:

4.9.1 د انفاذ نېټه؛

4.9.2 هغه نېټه چې د تړون لرونکي د 4.1 مادې پر اساس وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي؛ او

4.9.3 هغه نېټه چې کله هر یو مقدم شرط پوره یا هم د 4.3 مادې پر اساس معاف شوی وي؛

4.10 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د اکتشاف د جواز تر صدور وروسته د 10 کاري ورځو په بهیر کې لاندې چارې سرته رسوي:

4.10.1 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

4.10.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم به د اکتشاف جواز یوه کاپي خپروي.

5 د استخراج د جواز ورکړه

د لومړیتوب حق

5.1 د تړون د مودې په جریان کې، تړون لرونکي د اکتشافی جواز د ساحې د ټولې یا یوې برخې لپاره د استخراج د یو یا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړیتوب حق درلودلای شي.

د استخراج جواز لپاره غوښتنه

5.2 تړون لرونکي کولای شي چې د اکتشافی راپور له تائید څخه وروسته له اړینو اسنادو سره یو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنلیک وسپاري.

5.3 د شک د مخنیوي په خاطر، د چاپیریالي مدیریت پلان، د محلي گټې پلان او د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د 5.2 فقرې سره سم وړاندې شوی وي، ښایي چې په هماغه بڼه وي او یا هم ښایي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپیریالي مدیریت منظور شوی پلان، د محلي گټې منظور شوی پلان او د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان گڼل کېږي.

د کان کیندنې پروپوزل منظوري

5.4 د 5.2 مادې سره سم د اړینو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، امارت ژمنه کوي چې وزارت او د کان کیندنې تخنیکي کمېټه خپل مکلفیتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نیسي چې په دې تړون کې مشخص شوی وي.

5.5 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته ژر تر ژره لیکلی خبر ورکوي:

د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې د اړونده پروپوزل رد یا تائید؛ او

- 5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کیندنې پروپوزل تائید شي او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کیندنې په پروپوزل کې د نویو شرایطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.
- 5.6 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمپسیون د کان کیندنې اړوند پروپوزل نه وي تصویب کړی او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

- 5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتیا وروسته د 40 کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د 5,5 مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کیندنې پروپوزل تائید کړي.
- 5.8 تړون لرونکی مني چې که چېرې نوموړی د 5.7 مادې پرنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د 44 مادې پر اساس د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

- 5.9 د 5.10 مادې پر اساس، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لرونکي د 5.2 مادې پر اساس د هغه غوښتنه کړې ده، څومره چې ژر شوني وي، د 15 کاري ورځو په جریان کې د لاندې شرایطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکي ته ورکوي:

- 5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمپسیون د 5.4 مادې سره سم استخراجي پروپوزل تائید کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرایط مشخص کړي؛ او

- 5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکی د 5.7 مادې سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.

- 5.10 د 5,9 مادې سربېره، تړون لرونکی مني چې، وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مګر دا چې وزارت رضایت او ډاډ حاصل کړي چې تړون لرونکي د دې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو ټول مفادات رعایت کړي دي.

- 5.11 امارت ژمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د 10 کاري ورځو په جریان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتوي؛ او د استخراجي جواز د یوې کاپي خپروي.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

- 6.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي تر څو په 10.1 ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:

- 6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او

- 6.1.2 هغه ساحه چې د 6.2.2 مادې مطابق د اکتشاف جواز یې لغوه شوی وي.

6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبیق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د گټې اخیستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛

6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.

د استخراج جواز

6.3 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په 11.1 ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم ترې انصراف کړي وي.

6.4 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکې توګه اړینه بلل کېږي.

دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري

7 عمومي پلانونه

وړاندیز شوي پلانونه

7.1 تړون لرونکی دا مني چې:

7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پېشنه‌دای پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکې شامل دي؛ او

7.1.2 د پېشنه‌دای پلانونو هغه نسخې چې د منظوری لپاره وړاندې شوې دي، باید د پېشنه‌دای پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکې شامل دي او یوازې په هغه بڼه د بیا کتنې تابع دي چې د اړینو تعدیلاتو مستلزم وي او د تاییدوونکې یا باصلاحیته مرجع نظریات په پام کې ونیسي.

منظور شوي اړین پلانونه

7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی جواز او د استخراجي جواز د یو شرط په توګه په ساحه کې د کیندنې د کار تر پیل مخکې، باید د هر پېشنه‌دای پلان لپاره له اړونده صلاحیت لرونکې مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافی یا استخراجي جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحیته مرجع له خوا نه وي منظور شوی).

منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی

7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

8 د پلانونو منظوري

د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري

که چېرې:

8.1.1 د اکتشافی جواز په صورت کې، د داوطلبې پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نیتې څخه مخکې د اړونده با صلاحیته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ یا

8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع له لوري نه وي منظور شوی،

امارت ژمنه کوي چې د انفاذ یا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده باصلاحیته مرجع د کانونو نافذه تقنیني اسنادو له مخې د پېشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

8.1.4 که چېرې منظورونکې مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي)؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وړاندې شوي پلان په اړه خپل نظر وړاندې کوي، نو دغه منظورونکې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر ورکړي (البته که چېرې د تطبیق وړ وي).

د منظورونکې مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظورونکې مرجع د 8.1.4.2 مادې پر اساس تړون لرونکي ته خبرتیا لېږي، نو:

8.2.1 تړون لرونکي باید پر وړاندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدوونکې مرجع له خوا وړاندې شوې دي؛

8.2.2 تړون لرونکي باید وړاندې شوی پلان (د 8.2.1 مادې پر اساس د پلان د بیا کتل شوې نسخې په شمول) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د 8.2.2 مادې پر اساس، د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، امارت ژمنه کوي چې منظورونکې مرجع به وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او د 8.1.3 او 8.1.4 مادو د پړاونو مطابق به تړون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پړاوونه چې په 8.2.1 او 8.2.3 مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظورونکې مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي.

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.1 امارت ژمنه کوي چې د وړاندې شوي پلان له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:

9.1.2 که چېرې نوموړې منظورونکې مقام:

- 9.1.2.1 وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق منظوروي، باید سملاسي تړون لرونکي ته د منظوری او د منظوری د نویو شرایطو د جزییاتو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛ یا
- 9.1.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه نظر وړاندې شوی وي، منظورونکې مقام به د تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق وړ وي).

هغه تعدیلات چې منظورونکې مقام یې غوښتنه کوي

- 9.2 که چېرې د یوې منظورونکې مرجع له خوا د 9.1.2.2 مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتیا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې به 8.2.1 او 8.2.4 مادې له لازمو تغیراتو سره د تطبیق وړ وي.

درېیمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

- 10.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

- 10.2 د 10.3 مادې په پام کې نیولو سره:
- 10.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافی معلومات وزارت ته سپاري؛ او
- 10.2.2 د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کاري او هم د اکتشافی معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

10.3 د دې تړون پر 10.2 مادې او د کانونو نافذه قانون سربېره:

- 10.3.1 تړون لرونکی اړ نه دی، چې د جیولوجیکي سروې لپاره د منرالونو نمونې، د برمه کاري یا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

- 10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کاري یا اکتشافی معلوماتو د مالکیت ترلاسه کولو حق نه لري،

خو په دې شرط چې دا ټول منرالي نمونې، د برمه کاري معلومات یا اکتشافی معلومات د جواز د ساحې په یوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لټو کيږي، اړه ولري، لکه څرنګه چې 6.2.2 ماده کې ورته اشاره شوې ده.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د 11.4 مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې تړون د شرطونو مطابق را ایستل کېږي په هیواد کې دننه د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکیت گڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کاري د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافی جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافی جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 د دغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي).

د اکتشاف د منظور شوي پروګرام تعدیل

12.2 تړون لرونکی ښايي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پېشنهادي پروګرام په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافی پروګرام کې د تعدیل یا بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت ښايي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون تر منظوري مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د 12.2 مادې پر اساس ترسره شوې ده، تایید یا رد کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وړاندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په لیکلې بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافی پروگرام خپرول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافی پروگرام یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسۍ وړ وي.

13 د گټې اخیستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د گټې اخیستنې جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه تړون د دویم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمپسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې سطحې کرایه امارت، مالک او یا هم د جواز د ساحې د یوې برخې مستاجر ته تادیه کېږي، تړون لرونکی باید د هر مالي کال په پیل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې 375 افغانۍ فی هکتار؛

14.1.2 د اکتشاف مرحلې په دوهمه دوره کې 750 افغانۍ فی هکتار؛

14.1.3 د اکتشاف مرحلې په دریمه دوره کې 1125 افغانۍ فی هکتار؛

14.1.4 د گټې اخیستنې په مرحله کې 1875 افغانۍ فی هکتار.

14.2 تړون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د یوې برخې د ځمکې د سطحې کرایه د ځمکې مالک یا مستاجر ته د تادیه وړ وي، اړوند مقدار به د تړون لرونکي په وسیله وزارت ته تادیه کېږي (څرنگه چې په 14.1 ماده کې ذکر شوې) او بیا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کیږي. په داسې حال کې چې ملکیت یا شرعي تصرف یې ثابت شوی وي.

15 فیسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.

16 حق الامتیاز (رویالتي)

د حق الامتیاز مکلفیتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د (نمکسار) سیمې، دویم بلاک له هر تن مالګې څخه (۱۵۰۰) افغانۍ د رویالتي حق په

د خپلواک کارپوه لگښتونه

- 16.2 تړون لرونکی مني چې:
- 16.2.1 له نافذه تقينني اسنادو د احکامو سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فيسونو او لگښتونو د ورکړې مسؤليت لري؛
- 16.2.2 له نافذه تقينني اسنادو د احکامو سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:
- 16.2.2.1 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه مستقيم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ يا
- 16.2.2.2 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فيسونه او لگښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اړوندو رسيدونو د کاپي په ترلاسه کولو سره بېرته وزارت ته تاديه کړي.
- 16.3 که چېرې وزارت د نافذه تقينني اسنادو د احکامو سره سم يو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:
- 16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د يوې ليکلې خبرتيا له لارې له تړون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو مجموعي مقدار پيسې وزارت ته تاديه کړي (څرنگه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرايطو کې او يا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او
- 16.3.2 که چېرې وزارت د 16.3.1 مادې مطابق تړون لرونکي ته خبرتيا لېږي، نو:
- 16.3.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتيا له نېټې څخه وروسته د 15 کاري ورځو په جريان کې وزارت ته په خبرتيا کې تعين شوې مقدار پيسې ورکړي؛
- 16.3.2.2 د تړون لرونکي له خوا په 16.3.2.1 ماده کې د ذکر شويو مکلفيتونو رعايت ته په پام سره، تر هغې چې تړون لرونکی د 16.3.2.1 مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه تاديه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرايطو پر اساس د ياد کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه تاديه کړي؛ او
- 16.3.2.3 که چېرې د خپلواک کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه:
- 16.3.2.3.1 د 16.3.2.1 مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه ډير وي، نو تړون لرونکی د نافذه تقينني اسنادو د احکامو له مخې د دغو فيسونو او لگښتونو د پاتې برخې مبلغ د تاديه مسؤل دی؛ يا
- 16.3.2.3.2 که چېرې د 16.3.2.1 مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو د نهايي بېل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي. پاتې ياد مبلغ بېرته تړون لرونکي ته تاديه کوي.

17 ماليات

ماليات په عمومي ډول

- 17.1 د 17.2 مادې حکم ته په پام سره، تړون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانينو سره سم خپل ټول ماليات او محصولات تاديه کړي.

د تړون اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی له دې کبله د لځمکې د ماليتي پر ورکولو دی چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایط برابر مالیه ورکونکی

17.3 تړون لرونکی د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالیاتي نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکونکی گڼل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول

17.4 تړون لرونکی مکلف دی چې خپله بیلابنس پانډه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالیاتو نافذه قانون او د محاسبې د معیارونو مطابق ترتیب کړي.

17.5 څومره ژر چې شونې وي، د تړون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه باید د راتلونکي مالي کال تر پیل وروسته تر 3 میاشتو پورې د زیاتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې پانگونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه باید له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخپلو اړخونو سره د تړون لرونکي د ترسره شویو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه پکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په ګوته کړي:

17.6.1.1 دخپل لوري؛

17.6.1.2 د معاملې اندازه؛

17.6.1.3 د معاملې موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د تړون لرونکي او د معاملې د مقابل لوري تر منځ د بیې د کوم تړون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 یو تاییدي سند چې د تړون لرونکي د مالي مسئول (یا بل صلاحیت لرونکي مقام) په وسیله لاسلیک شوی وي او دا تایید کړي چې د نوموړي کال په جریان کې:

17.6.2.1 تړون لرونکي د دغه تړون او د مالیاتو احکام رعایت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو یا خدماتو په اړه چې د تړون لرونکي او د معاملې د یو اړخ ترمنځ د بیې د کوم تړون پر اساس پرې موافقه شوې وي. د هماغه کال په جریان کې د تړون لرونکي شوي تادیات د بیې د تړون د شرایطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي یا خدمات چې د تړون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي یا چمتو شوي وي او دغه معامله د بیې د کوم تړون پر اساس نه وي ترسره شوي، په هماغه اړونده موده کې د یادو توکو یا خدماتو قېمتونه د مالیاتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هرې معاملې اسناد له ځان سره وساتي. کوم چې یاه اسناد باید د معاملې د بیې او د مالیاتو د قانون د رعایت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضعي مالیه

17.8 تړون لرونکی مکلف دی چې پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنیني سندونه رعایت کړي چې تړون لرونکی او یا هم بل شخص (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقیم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا ادارې، تړون لرونکی یا د هغه اړونده فرعي قراردادیان چې یاد اشخاص استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالیاتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون 18.2 او 18.3 مادې په پام کې نیولو سره چې پربنسټ یې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسایل چې ښایي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي؛ او

18.1.2 د 33 مادې په رعایت سره، د (مالګې) د پروسس نهایی محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د 18.2 بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی باید ګمرکې تعرفې، مالیات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون (د شک د مخنیوي لپاره د تړون د 33 مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې د تړون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې د اداري، تصفیه او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.

19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ امارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

کسر

19.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مګر دا چې دغه ډول کسر کول د

په تادیاتو کې پاتې راتلل

19.3 که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رويالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د ځمکې د سطحې د کرایې، د فیس، رويالټي یا ددې تړون، د کانونو نافذه تقينې اسنادو د احکامو پر بنسټ له بل مدرک څخه پاتې تادیات چې تړون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تادیه کړي، په هغو پیسو کې معاوضه کړي چې امارت د دې تړون، پر بنسټ تړون لرونکي ته یې پر ورکړې مکلف دی، خو په دې شرط چې د دې تړون د 19.5 مادې پر بنسټ دغه معاوضه به پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنیوي لپاره، هغه مقدار تادیات چې ددې تړون د 19.4 مادې پر بنسټ د امارت له خوا معاوضه کېږي، پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

20 د بهرني پولې واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت

بانکي حسابونه

20.1 تړون لرونکی کولای شي بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کې پیسې وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کې په افغانۍ یا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرنۍ کرنسي.

د بهرنیو اسعارو تبادله

20.2 د دې تړون پر بنسټ هر ډول تادیات باید پر ډالر یا افغانۍ وي.

20.3 که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر ډالرو ښودل شوي وي، او پر افغانۍ ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکې مقدار پیسې به د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

20.4 که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر افغانۍ ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکې مقدار پیسې به د تادیاتو په ورځ د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

واردات او د پیسو حواله

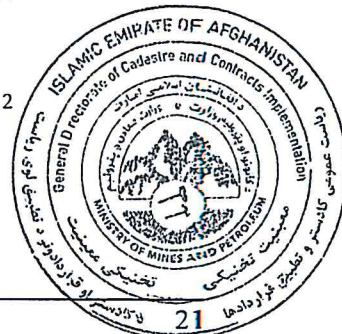
20.5 د تبادلې په برخه کې د هر ډول عمومي کنټرولي اقداماتو په رعایت سره، چې په یوه محدوده زماني موده کې په ناپېیلې توگه د بیړني مالي حالت په صورت کې وضع کېږي:

20.5.1 تړون لرونکی ممکن:

20.5.1.1 پیسې ترلاسه کړي، و یې ساتي، تبادله یې کړي هغه په داسې بڼه مصرف کړي چې څنگه یې

اختیار لري؛ او

20.5.1.2 د 20.5.1.1 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی ښايي په آزاد ډول:

- 20.5.1.2.1 د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولې اړینې پیسې افغانستان ته واردې کړي؛ او
- 20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پیسې حواله کړي، افغانستان ته یې حواله کړي او یا ټولې مصرف کړي (د ټولو عوایدو په شمول چې په افغانستان کې یې له پلور، تبادلې او د محصولاتو د صادرولو څخه ترلاسه شوي)؛ او
- 20.5.2 ټولې حوالي او تادیات چې د تړون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کېږي، له هر ډول مستقیمو او غیر مستقیمو جریمو یا محدودیتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

- 21.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د مالي راپور ورکونې او تصدیق هغه شرایط چې د نافذه قوانینو پر اساس په افغانستان کې پر بهرنیو شرکتونو د تطبیق وړ دي، رعایت کړي.

محاسبه

- 21.2 د دغه تړون پر اساس، د تړون لرونکي ټول محاسبات باید پر افغانیو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22 د منرالي فعالیتونو عمومي کړنډود

- 22.1 تړون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنگه د شک د مخنیوي لپاره، تړون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د درېیم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23 ضمني منرالونه

- 23.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د 48 ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.

- 23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کیدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24 بیمه (تکافل)

- 24.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:

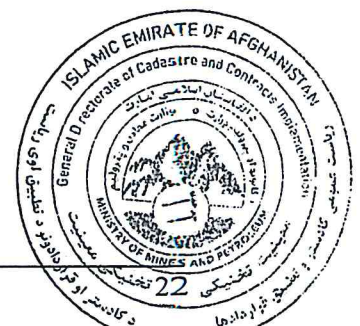
- 24.1.1 د تړون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛

- 24.1.2 له هغو اعمالو څخه ډډه وکړي چې ښایي د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او

- 24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فوراً خبر ورکوي:

- 24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې ګټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا

- 24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کړنډود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوې وي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

24.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

- 24.2.1 د ځايي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی يې وکړي؛
- 24.2.2 ډاډ به ورکوي چې د دوی عملياتي پالیسي گانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسئولیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسئولیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راوړلو پېښو بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي؛ او
- 24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را وړلو پېښو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:
 - 24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانيانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانيانو ته بله بديله لاره وړاندې کول؛
 - 24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، ترڅو د ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او
 - 24.2.3.3 د عملياتي پالیسيو او لارښوونو بیا کتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او
 - 24.2.3.4 نور ورته اعمال چې ښايي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وگڼل شي.
- 24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې تړون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، تړون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافی یا استخراجي پلانونو کې يې کړي دي.

25 چاپېریال ساتنه

عمومي مکلفیتونه

- 25.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره يې کړي دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.
- 25.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۴۷۵،۰۰۰) څلور سوه او پنځه اويا زره امریکایي ډالر د استخراج او پروسس په مرحلو کې د چاپېریال ساتنې په برخه کې په مصرف ورسوي.

د چاپېریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

- 25.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپېریال ساتنې د مدیریت په منظور شوی پلان کې شامل دی، د استخراجي جواز ترلاسه کولو په صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې منظور شوي پلان پربنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپېریال ساتنې اجازه لیک

- 25.4 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج یا د بل هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:

25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپیریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛ او

25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپیریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوې دي.

26 کارگران

26.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مکلفیتونه

27.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړې ژمنې رعایت کړي.

27.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۸۳۷،۰۰۰) اته سوه اوه دېرش زره امریکایي ډالر د استخراج په مرحله کې د روغتیا او خوندیتوب په برخه کې په مصرف ورسوي.

د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت

27.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خوندیتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی یا استخراجی جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او د منظوري یې اړونده څانګه ته ډاډ ورکړي.

28.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۱،۱۶۰،۰۰۰) یو میلیون یو سل او شپيته زره امریکایي ډالر په استخراج په مرحله کې د داخلي امنیت په برخه کې په مصرف ورسوي.

28.3 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.3.1 د داخلي امنیت منظور شوی پلان په خپل لګښت پلي کړي؛

28.3.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کړي؛ او

28.3.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي؛ نو:

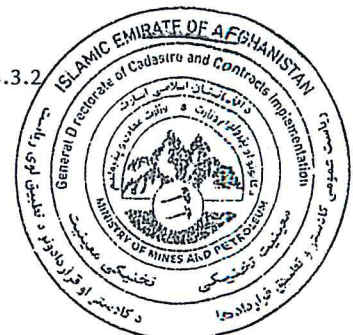
28.3.3.1 تړون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل

د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدې (APPF) سره تړون وکړي؛

28.3.3.2

د عامه ساتنې تصدې د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.4 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سربرېره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتنې تصدې د هېڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسؤلیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شونې وي، د اکتشافی جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.5.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.5.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.5.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.5.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا گومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.6 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.6.1 د 28.6 مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزئیات پکې شامل وي، اړونده څانګه ته تسلیم کړي؛

28.6.2 د 28.6 مادې سره سم څومره ژر چې شونې وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي امنیت پېشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له اړونده څانګه سره په مشوره د داوطلبۍ په جریان کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کوي؛ او

28.6.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان اړونده څانګه ته د منظوري لپاره وړاندې کړي.

28.7 امارت ژمنه کوي څومره ژر چې کېږي، د 28.7 مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې مربوطه مرجع ته د تایید لپاره د 28.7 مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره زر چې کېږي منظور کړي:

28.7.1 اړونده څانګه د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.7.2 که چېرته اړونده څانګه:

28.7.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوري، نو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.7.2.2 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانګه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.8 که چېرې اړونده څانګه تړون لرونکي ته د 28.8.2 مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو:

28.8.1 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت وړاندې شوی پلان تعدیل کړي او د اړونده څانګه د نظر یا غوښتنې مطابق تعدیلات په کې ترسره کړي؛

28.8.2 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت پلان (په شمول د هغو تعدیلاتو چې په 28.8 ماده کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، اړونده څانګه ته تسلیم کړي؛

28.8.3 د داخلي امنیت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې 28.9.2 مادې مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې اړونده څانګه به وړاندې شوی پلان ژر تر ژره بیا ارزوي او په دې اړه تړون لرونکي ته د هغو پړاونو مطابق چې په 28.8.2.1 او 28.8.2.2 ماده کې ذکر شوي، لیکلی خبر ورکوي؛ او

28.8.4 هغه پړاوونه چې له 28.8 څخه تر 28.9 مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې اړونده څانګه د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول

28.9 که چېرې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې اړتیا ولیدل شي، تړون لرونکي مکلف دی چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان باندې بیا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنیتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنیت نوی پېشنهادي پلان وړاندې کوي.

28.10 تړون لرونکي مني چې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اړونده څانګه ته د داخلي امنیت د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکي ممکن د داخلي امنیت د منظور شوي پلان د تعویض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوې تعدیل شوې بڼه 28.9 مادې مطابق وي یا هم په بل ډول).

28.11 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شونې وي، د 28.11 مادې سره سم د داخلي امنیت پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.11.1 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.11.2 که چېرته اړونده څانګه:

28.11.2.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوری په اړه خبرتیا ورکوي.

28.11.2.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانګه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

که چېرې اړونده څانګه تړون لرونکي ته د 28.12.2 مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو له 28.9 تر 28.12 مادې به د

تطبيق وړي وي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول

28.13 د شک د مخنیوي لپاره، د داخلي امنیت منظور شوی پلان به د وزارت له خوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت

29.2 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی د محلي گټې منظور شوي پلان کې ذکر شويو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

29.3 تړون لرونکی د خپل پروپوزل له مخې مکلف دی چې د بهربردارۍ په مرحله کې د خپلې ژمنې د محلي گټو د پلان د عملي کولو لپاره (۸۸۰،۰۰۰) اته سوه او اتیا زره امریکایی ډالر په مقدار پانگونه وکړي.

د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.4 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولنې سره مشوره وکړي.

29.5 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولنې د پراختیا پلان رعایت

29.6 تړون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به د ټولنې د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لگښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او ویې رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه تړون پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.3 او 31.4 مادو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېیم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوې ده.

31.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زیربناوې چې د تړون 31.1 مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او ویې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:

- 31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له 31.4 مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي؛ او
- 31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له 31.2.1 مادې، له منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زیربنا څخه مشترکه استفاده

- 31.3 تړون لرونکی مکلف دی څو ټوله زیربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توګه د استفادې وړ وي:
- 31.3.1 لکه څرنگه چې په دې تړون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا هم وکارول شي (د درېیم جواز لرونکي په شمول)؛ او
- 31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلپاتې ټولنیزې او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.
- 31.4 د 31.1 مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زیربنا جوړه کړي:
- 31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د موجوده زیربنا د کارونې یا په مشترکه توګه د یادې زیربنا د کارونې اجازه ورکړي؛ او
- 31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زیربنا له مالک او یا ددې زیربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زیربنا د کارونې په اړه موافقې ته رسېدلی وي.

د زیربنا د کارونې اجازه

31.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز یا استخراجی جواز یو شرط دی چې د زیربنا د رغونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زیربنا مصادره

- 31.6 تړون لرونکي مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوې زیربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زیربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.
- 31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د 31.6 مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زیربنا له منځه یوسي.

32 لرغوني او فرهنګي آثار

عمومي مکلفیتونه

چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغوني یا فرهنګي آثار یا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سمالسي:

32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته خبر ورکړي؛ او

32.1.2 د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې منرالي فعالیتونه دې تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بیا اجازه نه وي ورکړي، چې بیا ځلي اجازه ښايي د نورو شرایطو د رعایت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظوري ورکول یا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکی یې پر رعایت مکلف دی، برابر وي، دغه کړنه د تړون د 32.1.1 مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د 3 میاشتو په موده کې ترسره کېږي.

32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شونې وي، د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:

32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنگي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی؛ یا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو یا فرهنگي آثارو ساحه مشخصه شي، په کومه کې چې باید منرالي فعالیتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوې ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثارو ساحه باید په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بیارغونې له نافذه قوانینو کې یې یادونه شوې وي) پداسې حال کې قرارداد لرونکي د یادې ساحې په اړه کوم مسؤلیت نلري.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا سیمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د هغو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعالیتونو د بیا پیل لپاره د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکی مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته یې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعالیتونه ترسره نه کړي، مگر دا چې وزارت د یادو منرالي فعالیتونو د کار د بیا پیل اجازه وکړي.

33 د نهایی محصول خرڅلاو او صادرات

بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهایی محصول وپلوري او یا یې صادر کړي، څه ډول چې یې مناسبه ګڼي؛

33.1.2 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، د نهایی محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل ډول د نهایی محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنټرول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایی محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو ډول د محصول د وړاندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پېښکي پلور سره تړلي دي) پر خپله غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل ډول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانینو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې ښایي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط په پام کې نیسي.

د نهایی محصول صادرونه

33.3 تړون لرونکي مني چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مګر دا چې د مقیده منرالونو تګلارې ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې به تړون لرونکي ته د نهایی محصول د صادرونو په مقصد د هر ډول اړین جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکی وکولای شي څرګنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د 34 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.1.1 وزارت یا بلې اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه تړون یا د نافذه قوانینو سره سم غوښتل کېږي، تسلیموي؛

دا یاد رامنځته کوي ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحیح دي او د کومې موضوع په اړه چې یاد اسناد چمتو شوي دي، ګمراهګونې نه دي؛

34.1.3 د 34.1.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی یا د هغه استازی هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکی یا د هغه استازی یې کومې ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه یې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

- 34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنیکي راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت او د چاپېریال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېریال ساتنې راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د اکتشافی جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتیاز (رویالتي) راپور وړاندې کړي؛ او
- 34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتیش شویو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت یا د چاپېریال ساتنې ملي اداره یې غواړي، په هغه ډول باید وړاندې شي چې د کانونو نافذه قوانینو کې یې یادونه شوې ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د 35 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې ټول تخنیکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ریکارډونه) او حسابونه وساتي.

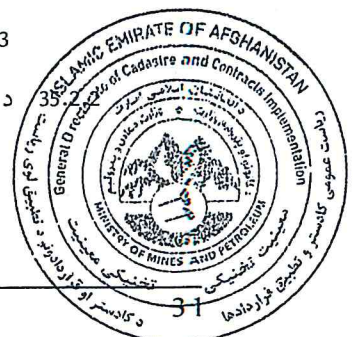
د منرالي فعالیتونو اسناد

35.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معیارونو مطابق د منرالي فعالیتونو په تړاو د حسابونو هر اړخیز، دقیق او تازه اسناد (ایډېټ ریکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:

- 35.2.1.1 عواید او لگښتونه؛
- 35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او
- 35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او

د کان کیندنې ټول معلومات.

35.3 د 35.2 مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.

35.4 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:

35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (10) کلونو لپاره وساتي؛ او

35.4.2 دغه تړون د فسخې له نېټې څخه وروسته باید د لسو (10) کلونو لپاره وساتل شي او 36 مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په 21.2 ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

36.1 تړون لرونکی مني چې:

36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او

36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:

36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي)؛

36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا

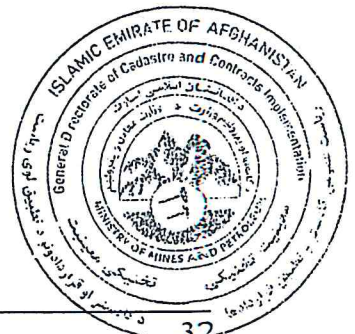
36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.

36.2 تړون لرونکی مکلف دی او دا ډاډ باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د 35 مادې پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي)؛ او

36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون 36.2 مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

اتمہ برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د نافذه قوانینو پر بنسټ فعالیت کوي؛

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي؛

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبي یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې پېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارټمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې ښايي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانايي په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي.

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضايي قرار، حکم یا په 37.1.7 ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ټول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي؛

37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارټمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې لخوا چې یادې ادارې د بل کوم دولت (هیواد د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دی پېژندل شوی:

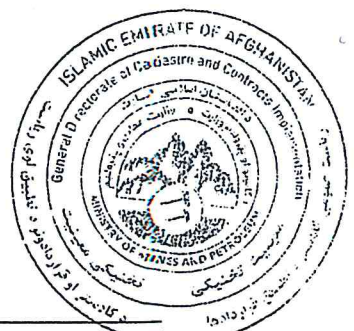
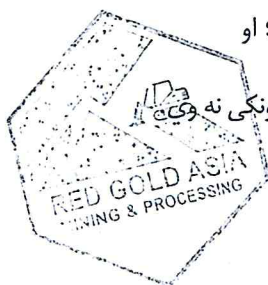
- 37.1.9.1 د مترالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛
- 37.1.9.2 د چاپیریال ساتنې په برخه کې؛
- 37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خونديتوب په برخه کې؛ یا
- 37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې.
- 37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي، د هغه کوم استازي او یا هم کوم بل شخص چې د تړون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د کومې تادیبې، منفعت یا امتیاز وړاندیز، یا وعده ورسره نشي کولای او نه یې وکولای شي؛
- 37.1.11 تړون لرونکي له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې تړون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛
- 37.1.12 تړون لرونکي داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې تړون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت و نه لري؛
- 37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبۍ اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافی جواز په تړاو وړاندې شوې وي) چې د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې شوې دي، واقعي، بشپړ او سم دي او گمراه کوونکې نه دي؛
- 37.1.14 د تړون لرونکي یا د هغه د استازیتوب یوې ادارې ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي؛
- 37.1.15 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې ادارې ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هېڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او
- 37.1.16 تړون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظوری، موافقې او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (روایتي گانې) او د جواز فیسونه یې تادیبه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې ادارې یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسایل پکې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.

دقت

37.2 مگر دا چې په 37.1 ماده کې بل ډول څرگنده شوې وي، تړون لرونکي د امارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د تړون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکي نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د تړون په ټوله موده کې به گمراه کوونکي نه وي؛

جلا تضمینونه

37.3 د تړون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

37.4 تړون لرونکی مني چې:

37.4.1 د دغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو امارت د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 امارت په دغه تړون کې د تړون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تړون لرونکي د تضمینونو مبنی

37.5 د تړون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د تړون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او ګمراه کوونکی نه دی، د تړون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوې دي کوم چې له هغوی څخه د تړون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه تړون 42 مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د تړون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا ګمراه کوونکې تضمین له امله اوبښتي ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه تړون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظوری (تائیدی) یې ترلاسه کړې دي؛ او

38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

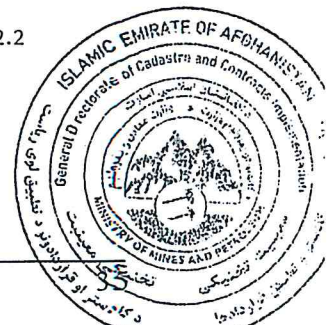
38.1.2 د جواز ساحې د ټولې یا یوې برخې جواز یې له دې تړون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي).

دقت

38.2 مګر دا چې په 38.1 مادې کې په بل ډول څرګنده شوې وي، امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې ګمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه تړون په موده کې به ګمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

38.3 د امارت هر تضمین ته د جلا نیابت او تضمین په سترګه کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

38.4 امارت مني چې:

- 38.4.1 ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو تړون لرونکی د تړون عقد ته وهڅوي؛ او
- 38.4.2 تړون لرونکي په دغه تړون کې د امارت له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تضمینونو حدود

38.5 امارت د تړون لرونکي د ګټې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مګر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکوي.

38.6 تړون لرونکی مني چې کله دغه تړون عقد کوي نو:

- 38.6.1 د امارت پر تضمینونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظریاتو او مشورې باندې ځانګړې اتکا کوي؛ او
- 38.6.2 له هغو تضمینونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بیانونو، ژمنو، هڅونو، نظریاتو، مشورو، نیابت او تضمینونو چې په شفاهي یا لیکلې بڼه د امارت یا د هغه په استازیتوب وړاندې شوي یا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.

غرامت

38.7 د 38.2 مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې تړون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نامکمل، ناسم یا ګمراه کوونکې تضمین له امله اوښتی دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات

39 د لارښودونو رعایت

39.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلې لارښودونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکی پر کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لارښودونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لارښودونو کې ضرب الاجل نه وي شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې تړون لرونکی د کومې ادارې د یوه لیکلې لارښود په تطبیق کې پاتې راشي چې د دې تړون په 39.1 ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده ادارې وهڅوي چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لارښود د تطبیق لپاره ټول اړین ګامونه اوچت کړي؛

39.2.2 تړون لرونکی مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د ادارې له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین ګامونه واخلي او لارښودونه پلي کړي؛ او

39.2.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده ادارې له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته ټول هغه لګښتونه او مصارف د 20 کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لارښود د تطبیق لپاره د اړینو ګامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د 38.1 یا 5.7 بندونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروګرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافی جواز صدور؛ او

40.1.2 د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او

40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول ټاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمېسیون لخوا د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم ټاکل کېږي او د هغو له مخې به محاسبه کېږي.

40.3 د اجرا ضمانت به په نقدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپاري.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه

40.4 تړون لرونکی مني، که چېرې د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوې دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

40.5 د 40.4 مادې مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پریکړه نه وي شوې، د تړون د 46.7 مادې په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته ښايي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه

د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط

41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپیریال ساتنې د ترمیم لارښود منظور شوي وي وړاندې کړي. د چاپیریال ساتنې تضمین په توګه د چاپیریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړي.

41.2 د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاتدې مواردو په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذه تقنیني اسناد؛

41.2.2 د چاپیریال ساتنې مدیریت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپیریال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.

41.3 د چاپیریال ساتنې د تضمین بڼه به د نافذه مقرري له مخې وټاکل شي.

د چاپیریال پر تضمین بیاکتنه

41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:

41.4.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم هر کال د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او

41.4.2 ښايي مکلف کړای شي چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو په رڼا کې د چاپیریال ساتنې تضمین تعدیل شوې بڼه وړاندې کړي.

د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه

41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لگښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه بریده چې 41.5 مادې ته په پام سره د تضمین په اړه پریکړه نه وي شوي، د دې تړون له 46.7 مادې سره سم د چاپیریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د 43 مادې په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې ددې تړون د نقض له امله ورته اوښتې وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوښتې وي.

د امارت غرامت

42.2 د 43 مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکی او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې د دې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوبښې ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوې وي.

د غرامتونو گټه

42.3 تړون لرونکی او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې ددې تړون د 42.1 او 42.2 مادې پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په گټه وړاندې شوي او د هغوی له لوري د تطبیق وړ دي، که څه هم ښایي هغوی د دې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

د تقصیر موارد

44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد گڼل کېږي:

44.1.1 کله چې تړون لرونکی د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په 40 ماده کې ذکر شوې، پاتې راشي:

44.1.1.1 د 4.1 مادې پر بنسټ په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې شوې ژمنې د ضمانت په توګه؛ یا

44.1.1.2 د 5.7 مادې سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې شوې ژمنې د ضمانت په توګه.

44.1.2 د جواز لغوه کول: هغه جواز چې تړون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛

44.1.3 د جواز خنډول: ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي؛ یا

44.1.3.1 موده یې پوره شوې وي؛

44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون د احکامو سره سم له ټولې یا یوې برخې څخه منصرف شوی وي؛ یا

44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د 44.1.2 بند له محدودولو پرته) لغوه شوی وي.

44.1.4 اهلیت: کله چې تړون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کارونې اهلیت له لاسه ورکړي؛

44.1.5 د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه: که چېرې تړون لرونکی د جواز د خنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه گڼل کېږي؛

44.1.6 د لارښوونې نه رعایت: کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د 39.1 مادې مطابق د یوې صادرې شوې لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛

44.1.7 د حکمیت د قرار نه رعایت: کله چې د تړون د 54.4 مادې له مخې تړون لرونکی د حکمیت قرار الزامي ونه گڼي او د هغې په رعایت کې پاتې راشي؛

44.1.8 ناخوښه پېښه: تړون لرونکی د ناخوښې پېښې تابع دی؛

44.1.9 په کنترول کې بدلون: د 49 مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکی له خوا د تغیراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د تړون لرونکی د کنترول بدلون رامنځته کړي؛

44.1.10 د تضمین نقض: کله چې تړون لرونکی خپل یو تضمین نقض کړي؛

44.1.11 په تادیاتو کې پاتې راتلل: کله چې تړون لرونکی د دې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رویالټي یا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پیسې د تادیې تر نېټې وروسته د 20 کاري ورځو په جریان کې تادیه نه شي؛ یا

44.1.12 فاحش نقض: کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي؛

44.1.12.1 ددې تړون د شرطونو د یو شرط نقض (له هغه شرایطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، رویالټي یا 44.1.11 مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصیر د اصلاح وړ نه وي یا هم دا چې وزارت د همدغې مادې په رڼا کې د لیکلې خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح یا جبران غوښتنه کړې وي او تړون لرونکی د خبرتیا تر خپرېدو وروسته د 20 کاري ورځو په جریان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت یې نه وي حاصل کړی؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو او یا بل نافذه قانون نقض؛ یا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د یو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون له منظوری سره سم دغه تړون فسخه کړي.

44.3 د تقصیر له هغو مواردو پرته چې په 44.1 ماده کې بیان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعالیتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافی یا استخراجي جواز د لغوې په تړاو ذکر شوې مودې څخه د زیات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتیا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخه کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون د فسخه د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته لیکلې خبرتیا صادروي.

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دلیل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېږي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دلیل وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی د کوم لگښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې یې تولید کړي دي، د وزارت له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته د 20 کاري ورځو په جریان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفیتونه رفع کېږي، مگر له هغو مکلفیتونو پرته چې په (1,2,40,41,42,43,44,46 او 55) کې درج شوي دي او یاد مکلفیتونه به د دې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوری کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې یې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعالیتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ایستل

46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په 46.3 او 46.6 ماده کې مندرج مکلفیتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسایلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په 46.5 ماده کې د مندرجه مکلفیتونو پر رعایت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفیت لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسایلو لېږدول چې د تړون لرونکي یا د هغو د استازو له خوا راوړل شوې وي؛ او

46.3.2 له 31.6 مادې سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غیر فعالول او لرې کول چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار باید په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زیات نه ځنډېږي؛

46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ یا

46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو ټېټه به د الفا تر ټېټې وروسته 60 کاري ورځې وي.

46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل يا زېربنا په هغې موده کې چې په 46.3 ماده کې ذکر شوې، لرې نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه يې لازمه پریکړه وکړي.

د نیمگړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول

46.5 د یو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:

46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شونې وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص یا څاروي د ژوبلېدو او یا نورو ملکیتونو ته د زیان اوښتو مخنیوی وشي؛

46.5.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت د منظور شوي پلان په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نیمگړي یا پاتې مکلفیتونه ادا کړي (د شک د مخنیوي لپاره، هغه پاتې مکلفیتونه چې تړون لرونکي یې د بیا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛

46.5.3 د ټولو هغو گامونو اخیستل چې د نافذه قوانینو د رعایت لپاره اړین گڼل کېږي؛ او

46.5.4 څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي چې د 46.5.1 - 46.5.3 مادو پربنسټ خپل مکلفیتونه سر ته ورسوي.

د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی

46.6 له هغو مواردو پرته چې په 46 ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی ښايي:

46.6.1 د جواز نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقاً له

46.5.1 تر 46.5.3 مادې په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفیتونو د سرته رسولو لپاره اړین دي او ساحې ته د دغو

تجهیزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل یوازې د مکلفیتونو د ادا کولو او چټکيا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول

46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د 46.5.4 مادې مطابق د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه

چې عملي وي، د جواز ساحه تفتیش کړي څو تصدیق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي

پروگرام، د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل او د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې شوې ژمنې

ترسره کړي دي؛

46.7.2 څومره چې ژر شونې وي، وروسته له هغې چې وزارت تصدیق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمنې پوره

کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمین بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپېریال ساتنې د مدیریت په منظور شوي پروگرام کې یې ژمنې پوره کړي وزارت تړون لرونکي

ته چاپېریال ساتنې د اجرا تضمین بېرته سپاري.

46.8 وزارت ښايي د خپل لږوم ديد پراساس د چاپيريال ساتنې اړوند د اجرا تضمين ټول يا يوه برخه يې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره يو تضمين وي. که چيرې وزارت وغواړي چې د چاپيريال ساتنې د تضمين مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې د نافذه تقنيني اسنادو د احکامو سره سم يې ترسره کړي.

47 گډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې د دې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوې دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو يا حل لارو باندې نه عوض کېږي يا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه يا په نافذه قانون کې بيان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چيرې تړون لرونکی د منرالي فعاليتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکی مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعاليتونو د جزياتو په اړه چې قراردادي يې په پام کې لري، وزارت ته په ليکلې بڼه خبر ورکړي؛

48.1.2 تړون لرونکی بايد ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعاليت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په ليکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بريده به ددې تړون د شرايطو رعايت کوي تر کومه چې پر منرالي فعاليتونو د تطبيق وړ وي؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په ليکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بريده به د دې تړون شرايط رعايت کوي تر کومه چې پر منرالي فعاليتونو د تطبيق وړ وي.

48.1.3 د 48.1.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعاليتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړينه تکافل پلې کوي؛

48.1.4 تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مديريت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصديق کړي چې:

48.1.4.1 تړون لرونکی د دې جوگه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا د دې تړون شرايط رعايت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي يا فرعي قرارداديانو له هغو کړنو بايد له مخکې خبر شي چې ښايي تړون لرونکی د دې تړون د کوم شرط د نقض له گواښ سره مخ کوي.

48.2 د شک د مخنيوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفيتونه يا مسئوليتونه چې د دې تړون پر بنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځينې مکلفيتونه کوم قراردادي يا فرعي قرارداديانو ته تفويض کړي هم وي؛

48.2.2 د 48.2.1 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، 48.1.3 مادې ته په پام سره که چېرې قراردادي یا فرعي قرارداديان د اړینې بیمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسئولیتونو د ترسره کولو څخه نه (د شک د مخنیوي لپاره، 24 مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بیمې د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکي به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قرارداديانو عمل یا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 په کنټرول کې بدلون

د اړتیا وړ منظوري

49.1 د 24.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دي چې د پروژې په کنټرول کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقررې له مخې د وزارت لیکلې منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز ځنډول چې منظوري ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکي دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په کنټرول کې د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې ځنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظوري لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوري.

له منظوري پرته د کنټرول بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د کنټرول بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د کنټرول د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د کنټرول بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي،

نو په دغه صورت کې ښايي تړون د 44.1.9 مادې له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر دا چې امارت د تړون لرونکي لیکلې موافقه ترلاسه کړې وي.

د تړون لرونکي له خوا لېږد

50.2 تړون لرونکي نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر یو سهم او د سهم د اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي؛ او

50.2.2 یو سهم لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مگر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د 50.3 او 50.5 مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د یو سهم ترلاسه کوونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او د دې ژمنې پر بنسټ د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په 50.2.2.2 ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د 50.2.2.2 مادې له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر عوض کېدو وروسته چې په 50.3 ماده کې توضیح شوې، اوسنی تړون لرونکي ددې تړون پر بنسټ د راتلونکو ټولو مکلفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي پر غاړه اخلي.

د تضمین گټه

50.5 که تړون لرونکي د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو گټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کړي، په 50.2.2.2 ماده کې راغلي ژمنه ښايي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا ډاډ

منظوري

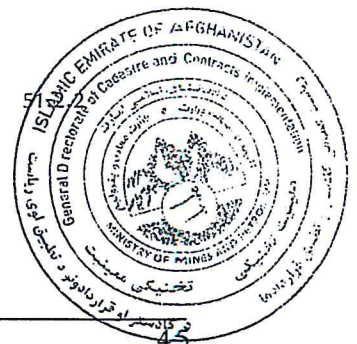
51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځایه چې شونې وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده ادارې به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظوري گانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعیض

51.2 د تړون لرونکي لخوا د دې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

51.3 د 51.4 مادې له مخې، وزارت باید په نافذه قوانینو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي یا هم د تړون لرونکي په اړونده لورو باندې د کوم مادي مالي یا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توګه تړون لرونکي یا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 ددې تړون 51.3 ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبیق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه یې د ایمني، روغتیايي، عامه هوساینې یا امارت او د هغه د وګړو د امنیت خوندیتوب وي؛ یا هم

51.4.2 د امارت د نړیوالو مسؤلیتونو ترسره کول وي.

بهرني کارګر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د 29 مادې د شرایطو او د محلي ګټې د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکي ښايي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنگه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.6 د 51.1 یا 51.2 مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې یاد کسان به تل د نافذه قوانینو تابع اوسي.

د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د تړون لرونکي لخوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.7.2 د تړون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په ګډون چې د تړون لرونکي ملکیت وي)،

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړې وي.

51.8 که امارت یې اړینه وګڼي چې د 51.7 مادې مطابق منرالونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلي کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

- 51.9.1 تر يادې نېټې وروسته د 90 کاري ورځو په جريان کې کله چې تړون لرونکی د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نيولو سره د ځمکې مالک يا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره ليکلې غوښتنه ولېږي؛
- 51.9.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم تر يادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک يا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛
- په دواړو حالاتو کې، تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت په ليکلې توگه خبر کړي، دغه خبرتيا بايد له لاندې ضامينو سره مل وي:
- 51.9.3 د ټولو هغو ليکونو کاپي گانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک يا متصرف ترمنځ تبادله شوي؛ او
- 51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمپسيون څخه منظوري ترلاسه کړي.
- 51.10 تړون لرونکی مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمپسيون د جبري استملاک وړانديز چې د کانونو نافذه قانون کې تصريح شوی، تصويبي، نو:
- 51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده ادارې له خوا د تاديبي وړ دی:
- 51.11.1 د کانونو پر نافذتقيني اسنادو سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د ادارې له خوا د تاديبي وړ وي؛
- 51.11.2 په دغه صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د استملاک د ادارې تر غوښتنې وروسته د 20 کاري ورځو په موده کې، دغې ادارې ته د هغې معادل ورکړي.

52 ثبات

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

- 52.1.1.1 په افغانستان کې نوي ماليات، تادييات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا
- 52.1.1.2 په نافذه قوانينو کې کوم بدلون راځي، چې مالياتي قوانين هم پکې شامل وي، او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ولري. او

52.1.2 په 52.1.1.1 يا 52.1.1.2 مادو کې د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کې، د تړون لرونکي پر اقتصادي گټو چې له منرالي فعاليتونو يا له دې تړون څخه يې ترلاسه کوي، معکوسې يا منفي اغېزې ولري، نو په دې صورت کې تړون لرونکی به امارت ته ليکلې خبرتيا استوي او په دې خبرتيا کې بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چې تړون لرونکی ورسره مخ دی، پوره جزيات شامل وي.

52.2 که چېرې تړون لرونکی د 52.1 مادې له مخې امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بې له دې چې د 52.3 مادې حکمونو ته

زيان ورسېږي، سملاسي غونډه کوي او خپلې گډې هڅې په کار اچوي ترڅو په تعديل کې پر داسې تعديلاتو يا بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چې ښايي د تړون لرونکي د اقتصادي گټو د بيا احيا لپاره چې ممکن دغه گټې بې له منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چې د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کې

پيل گڼل کېږي.

52.3 که چېرې د تړون لوري ونه توانېږي د 52.2 مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خیرتیا تر استولو وروسته د شپږو میاشتو دننه هوکړې ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي یوازینی او ځانگړې حل لاره چې په 52.1.2 ماده کې ورته اشاره شوې، هغه مقدار خساره ده کوم چې د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي گڼل کېږي او دغه جبران د تړون د 52.3.3 مادې په پام کې نیولو سره تادیه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خسارې د مقدار یا د هغه میکانیزم د ټاکلو لپاره چې د خسارې اندازه پرې محاسبه کېږي، له 55 بند سره سم حکمیت ته مراجعه وکړي؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چې وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چې په 52.3.2 ماده کې ورته اشاره شوې، له رويالتي څخه چې د تړون لرونکي لخوا ددې تړون پر اساس ورکول کېږي، تادیه کړي.

استثناءات

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له 52.1 څخه تر 52.3 پورې مادې پر لاندې مواردو نه تطبیقېږي:

52.4.1.1 هر ډول ماليې، تادیات او یا نور عام اجرا کېدونکي فیسونه کوم چې په مشخصه توگه د منرالي فعالیتونو په اړه نه وي او تبعیضانه نه وي او یا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعیضانه اغېز ونه لري؛
یا

52.4.1.2 د نافذه قوانینو له مخې د ځمکې د سطحې په کرایې، فیسونو یا د ساختماني توکو په رويالتي کې زیاتوالی راولي او دغه زیاتوالی په افغانستان کې د انفلاسیون کارېدونکي نرخ په پام کې نیولو سره عملي شي؛ او

52.4.2 په 52 ماده کې ذکر شوی هېڅ مورد باید داسې تعبیر نشي چې گویا د نافذه قوانینو د تطبیق پر ساحې او د هغه د غوره تطبیق پر وړاندې کوم محدودیت یا موانع وضع کوي کوم چې یاد قوانین د تړون لرونکي پر وړاندې تبعیضانه چلند یا تبعیضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور)

غیر مترقبه پېښې

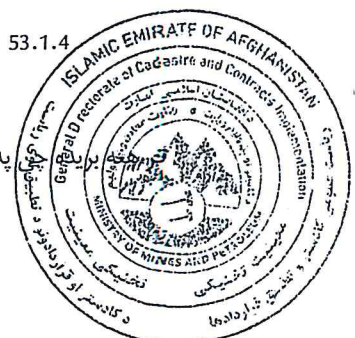
53.1 د غیر مترقبه پېښه هغې پېښې یا حالت یا د پېښو یا حالاتو ترکیب ته وايي کوم چې:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقاً د زیانمن لوري له کنټرول یا اختیار څخه پورته وي؛

53.1.3 په دې تړون کې د زیانمن لوري د راغلو مکلفیتونو (له هغه مکلفیت پرته چې د تادیاتو په اړه وي) د ځنډ یا تقصیر لامل شي؛ او

53.1.4 د غیرمترقبه پېښې په وخت کې دا توقع نه شواي کېدای چې زیانمن لوري د صنعت د غوره کړنې لپاره اساس د معقولانه او ځیرکانه کوشښونو په ترسره کولو سره د هغې مخنیوی کړي وای یا یې کنټرول کړي وای، او
په 53.1.1 – 53.1.4 مادو کې ذکر شوي شرایط پوره کړي، لاندې حالات غیر مترقبه پېښې گڼل کېږي:

- 53.1.5 جگړه، پاڅون، بلوا، مدني ناقرماني او تروريستي اعمال؛
- 53.1.6 محاصره، اعتصابونه او يا د هېواد يا اړونده صنعت په سطحه کارگري شخړې چې له زيانمن يا زيانمن لوري يا د زيانمن لوري له تورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛
- 53.1.7 وبا گانې يا قرنطين؛ او
- 53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لگېدنه، تالنده برېښنا يا د هوا نورې وړانوونکې پېښې.
- 53.2 پر 53.1 مادې سربېره، د 53 مادې د موخو په رڼا کې لاندې پېښې يا حالتونه په غيرمترقبه پېښو کې نه راځي:
- 53.2.1 اقتصادي تنگلاسي يا د بازار په شرايطو کې بدلون؛
- 53.2.2 هغه پېښې چې د دې تړون پر اساس د يوه زيانمن طرف د مکلفيتونو اجرا سختوي، خو ناممکن کوي يې نه؛
- 53.2.3 جگړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناكراري او تروريستي اعمال، مگر دا چې دغه پېښې:
- 53.2.3.1 په مستقيم ډول د جواز سيمه اغېزمنه کړي يا په مادي توگه د کان کيندنې پروپوزل تطبيق مختل يا مخنيوی يې وکړي؛
- 53.2.3.2 په پورتنۍ 53.2.3 ماده کې مشخص شوي اړونده وضعيت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرايطو سره تړاو ولري؛ او
- 53.2.3.3 تړون لرونکي د کورني امنيت پلان کې راغلي تعهدات پلې کړي وي.
- 53.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛
- 53.2.5 د جواز په سيمه کې تر معمولي کچې ډېر د ژمي اوږدېدل؛ او
- 53.2.6 نورې هغه پېښې يا حالات چې د پېښېدو په وخت کې، د غير مترقبه پېښو له تعريف سره چې په 53.1 ماده کې وړاندې شوي، نږدې مستقيم تړاو ونه لري.

د غير مترقبه پېښو اغېزې

- 53.3 د 53.4 مادې مطابق، که چېرې کومه غيرمترقبه پېښه د دې سبب کېږي چې په تړون کې د تړون لرونکي يا امارت (زيانمن لوري) د راغلو مکلفيتونو د اجرا مخنيوی کوي يا يې د ځنډ لامل گرځي، نو:
- 53.3.1 د زيانمن شوي لوري اړونده مکلفيتونه (له مالي مکلفيتونو پرته)؛ او
- 53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفيتونه به کوم چې د زيانمن لوري د مکلفيتونو په اجرا پورې متکي دي، له هغې نېټې څخه ځنډول کېږي کوم چې فورس ماژور (غيرمترقبه) پېښې د يادو مکلفيتونو د اجرا مانع گرځي يا هغه ځنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د 53.9 مادې مطابق فورس ماژور پېښې پای ته رسېږي.

د غير مترقبه حالاتو په اړه خبرتيا

چېرې يو زيانمن لوری د غيرمترقبه پېښو له امتياز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:

53.4.1 بل لوري د هغې پېښې يا حالاتو يا د دواړو پېښو يا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د 10 ورځو په جريان کې وروسته تر هغې چې زيانمن لوري په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شونې وي خبر ورکړي؛

53.4.2 بل لوري سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندې نيول شوې وي؛

53.4.3 د 53.5 مادې حکمونه رعایت کړي، که څه هم 53.4 ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د 53.4 مادې سره سم د خبرتیا د صدور څنډه ونه ګرځي.

53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له کبله نه دي اغېزمن شوي؛ او

53.4.5 څومره ژر چې شونې وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.

د اغېزو راکمولو مکلفیت

53.5 زیانمن لوري مکلف دی چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی څنډه حداقل ته ورسوي.

هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

53.6 بې له دې چې د دې تړون پر بنسټ د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په 53.5 ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چېرې یو زیانمن شوی یې مناسبه ونه ګڼي، یاد لوري مکلف نه دی چې د محاصرې، تحریم، اعتصاب یا کارګري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېږي.

53.7 که چېرې یو زیانمن شوی لوري په 53.6 ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسیدګي کې پاتې راشي، دا پېښه باید داسې ونه ګڼل شي چې ګڼې د زیانمن لوري په کنټرول کې وه، یا هم په 53.1 ماده کې د فورس ماژور پېښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پېښو مخنیوی کولای شوی یا یې هم کنټرولولای شوی.

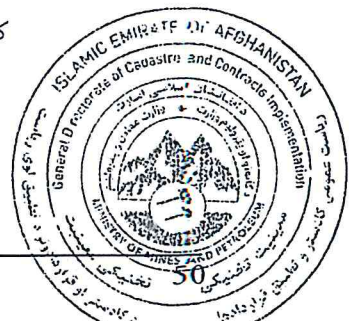
لګښت

53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د 53 مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کونښونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوري اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولې اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توګه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

د غیرمترقبه پېښو پای

53.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د 53 مادې له مخې ځنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راګرځي:

53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوري د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړې لوري ددې جوګه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي)؛ او

53.9.2 هته وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

53.10 که چېرې غیرمترقبه کومه پېښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري باید د 52.2 مادې مطابق د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او د یادې مادې په اړه چې کوم تعدیلات اړین وي، په اړه یې موافقې ته ورسېږي؛ او

53.10.2 که چېرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خپرې کړې خبرتیا وروسته د 12 میاشتو په جریان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه رسېدل؛ یا

53.10.2.2 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د تړون د یو یا دوه موده تعدیلاتو په اړه د هغې مودې په جریان کې چې په 53.10.2.1 کې تصریح شوې، موافقې ته ورسېږي، خو یاد تعدیلات د 52.3 مادې مطابق د شپږو میاشتو په موده کې د اجرا وړ ونه ګرځي نو.

په دغه صورت کې له 53.11 مادې سره سم امارت کولای شي چې دغه تړون فسخ کړي او د تړون فسخ د یو لوري څخه بل ته د خبرتیا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دی.

53.11 که چېرې تړون د 53.10 مادې مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون 45 ماده د تطبیق وړ ده.

54 د اختلافونو حل

54.1 لوري مکلف دي چې د دغه تړون د تطبیق په صورت کې را منځته شوي موارد په خپل منځ کې حل کړي.

54.2 که یو لوری په خپل منځي توګه د شخړو حل ته غاړه نه کیږي دي کولای شي د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR) ته مراجعه وکړي.

54.3 د 54.2 مادې په پام کې نیولو سره، که چېرې د دې تړون په اړه کومه شخړه، اختلاف یا دعوی رامنځته کېږي او د تړون د یو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتیا تر استولو وروسته دواړه لوري د 60 ورځو په جریان کې کومې هوکړې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل و فصل مرکز کې حکمیت ته محول کوي.

54.4 د شک د مخنیوي لپاره، امارت په دې وسیله په صراحت سره څرګندوي چې هر هغه اختلاف یا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته کېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداګریزو شخړو مرکز ته وړاندې کېږي.

54.5 د حکمانو شمېر باید درې تنه وي.

54.6 د حکمیت قرار کېدای شي چې د یو مشخص مقدار پیسو د تادیه کولو یا هم د یو عمل د ترسره کولو، د یو عمل د نه ترسره کولو یا هم د دغه ډول اعمالو د ترکیب په اړه د حکم صادرول وي.

54.7 د حکمیت ځای کابل، افغانستان دی.

54.8 د حکمیت قرار نهایی او د تطبیق وړ دی.

54.9 لورو څخه یو لوری د حکمیت په فیصله قناعت و نکړی کولای شي اړونده محاکمو ته مراجعه وکړي.

54.10 د افغانستان محاکم کولای شي چې د حکمیت د قرار د انفاذ په اړه حکم وکړي یا هم د قرار د تنفیذ لپاره د افغانستان له محاکمو څخه د صلاحیت د احراز غوښتنه وکړي.

54.11 تر کوم ځایه چې شونې وي، تړون لرونکی او امارت دواړه کولای شي چې د شخړې په جریان کې د تړون تطبیق ته دوام ورکړي.

55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

55.1 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:

55.1.1 د اوسني تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د 10 کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.2 د جواز یوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د 10 کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.3 وزارت مکلف دی چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وگرځوي؛

55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځینې جزییات لکه څرنگه چې په نافذه تقنیني اسنادو کې ذکر شوي، شامل وي؛

55.1.5 د هغو اسنادو کاپي گانې چې د دې تړون پر بنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم به د عامه لاسرسي وړ گرځي؛ او

55.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې گڼې د یادو اسنادو ځینې محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

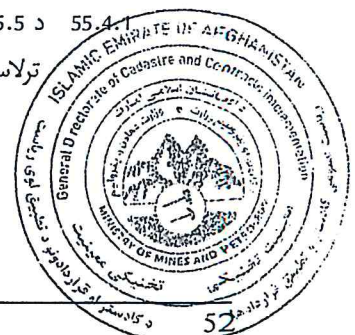
55.2 د 55.4 مادې د مفهوم له مخې، ترلاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د یو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هېڅ ډول استفاده نه شي کولای، مگر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د گټې اخیستنې او یا خپلو مسؤلیتونو پر ځای کولو لپاره وکارول شي.

55.3 ترلاسه کوونکی لوری باید ډاډ ورکړي چې هر استازی یې چې د 56 مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.

55.4 د 55.2 مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو گټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:

55.4.1 د 55.5 مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکې ادارې مخکې له رضایت ترلاسه کړی وي (دا رضایت په غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي ترلاسه شوی او ځنډول نشي).

55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د ترلاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه يې له دغه تړون يا نافذه تقنيي اسنادو د احکامو سره سم د ترلاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده يا ترلاسه کوونکي لوري مسؤليت پر ځای کول وي؛

55.4.3 د کانونو نافذه تقنيي اسناد يا نور نافذه قوانين يې افشاء کول لازم وېولي؛

55.4.4 معلومات د مالي مسؤلينو او يا د ښه نيت له مخې د ترلاسه کوونکي لوري د مالي مسؤلينو او يا هم له ترلاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېيم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د 55 بند محتوا به مراعاتوي؛ او يا

55.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون يا ورکړل شوي جواز کې د ترلاسه کوونکي لوري له حقوقو او گټو سره په ښه نيت سره شوې وي او د معلوماتو ترلاسه کوونکي کس به هم د 55 بند د محتوا له رعايت کولو سره هوکړه کوي.

رضایت

55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د امارت له لوري د رضایت نامې په اړه د خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په لیکلې بڼه، د 56.4.1 مادې له حکم سره سم خپل څرگند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پر بنسټ د تړون لرونکي رضایت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتیا، خوندیتابه او امنیت ساتنې لپاره په بهرنيو حالاتو کې اړین وبلل شي.

56 خبرتیاوې

د خبرتیا استول

56.1 هر ډول خبرتیا یا اړیکې چې د دې تړون له مخې یې اړخونه له یو بل سره تامینوي، باید په لیکلې بڼه په پښتو یا په دري ژبو وي او په لاندې طریقو سره واستول شي:

56.1.1 د تړون لرونکي په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانګې د پام اړولو لپاره یې باید د اړونده شعبې یا د آمر په نوم (که چېرې د تطبیق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ یا

56.1.2 هغه لوري ته د ایمېل له لارې او د څانګې او یا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنگه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکی:

پته: [نیاز بیک د حضرت بلال جومات ته نږدې، پنځمه ناحیه، د کابل مرکز]

ایمېل: coo@sayasgroup.com

وزارت:

پته: مکرویان څلور لاری کابل

برېښنالیک: lsmmd@momp.gov.af

د اړیکې د جزئیاتو بدلون

تصدیقوي چې:

56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکی مکلف دی چې ځان د ثبت شوي پټې پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

56.2.2 پټه او برېښنالیک د اړونده نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له مخې بدلېدای شي.

56.3 که امارت [درې] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکی کس د خپلې پټې او ایمېل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوې خبرتیا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ایمېل یا پټې ته لېږل شوی وي.

د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی

56.4 هر ډول لېږل شوې خبرتیا باید تر لاندې ټاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوې وبلل شي:

56.4.1 که تحويل شوی وي، هغه وخت چې په اړونده پټه اېښودل شوی؛

56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پینځه (5) کاري ورځې (یا که پوست له هېواده بهر ته وي) لس (10) کاري ورځې؛ او یا

56.4.3 که د ایمېل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتیکې تاییدۍ له راتلو سره سم؛ که اتوماتیک ځواب رانه شي، له هغه وخت څخه درې ساعته وروسته چې ایمېل یا برېښنالیک د لېږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسیلې په حواله ټاکل کېږي چې برېښنالیک یې لېږلی و.

56.5 له دې سره، که خبرتیا یا برېښنالیک په غیر رسمي ورځ او یا د مازدیگر تر 5:00 بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به یې د راتلونکې کاري ورځې پیل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لوړو ترمنځ اړیکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفینو ترمنځ د شراکت او گډې پانګونې (joint venture) هېڅ اړیکه نه شته؛ یا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازیتوب یو کار ترسره او یا کوم مسئولیت ومني.

لګښتونه

57.2 د تړون هر لوری مکلف دی چې د دې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا یا رعایت په تړاو هر ډول لګښتونه او مصارف خپله ورکړي، مګر دا چې په دې تړون یا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصریح شوې وي.

منظوري او رضایت

57.3 امارت کولای شي او بشپړ اختیار لري چې د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره چې خپله یې ټاکي، یو وړاندیز منظور یا یې رد کړي او یا یې له ورکولو ډډه وکړي. له شرایطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د یو وړاندیز د منظوري یا رد په اړه دلایل وړاندې کړي، مګر دا چې په دې تړون یا نافذه قوانینو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي.

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توګه اجرا کېږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.

نور اقدامات

57.5 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لګښت ټول اسناد چمتو کړي او یا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېیم شخص وګوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نورې معاملې په ګټور او بشپړ ډول له نیمګړتیا لرلو پرته عملي شي.

پر تړون حاکم قانون او قضايي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانینو پر اساس تنظیمیږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضیه د ځانګړي صلاحیت لرونکو محاکمو او د استیناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انګلیسي ژبو چمتو شوی او اجرا کېږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون یوه کاپي ترلاسه کوي. که چېرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپیر وي، پښتو نسخه ته ارجحیت ورکول کېږي.

د تفکیک قابلیت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توګه د تفکیک وړ دی. که چېرې د تړون یو حکم په یوه قضايي حوزه کې قانوني مبنی ونه لري، د تطبیق وړ نه وي یا هم بې اعتباره وي یا هم په راتلونکې کې دغه ډول څه کېږي نو:

57.8.1 یاد حکم باید په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونیول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغېزه نه لري؛ او

57.8.2 په یوه قضايي حوزه کې یو حکم قانونیت، انفاذ او اعتبار زیانمن نه کړي.

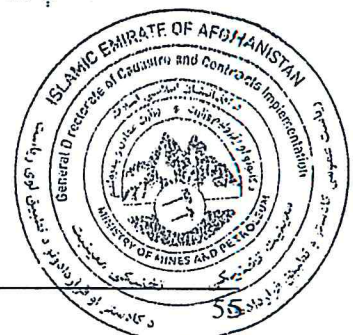
معافیتونه

57.9 د دې تړون له مخې د یو حق، واک یا حل لارې په اړه معافیت باید د یو لوري له خوا بل لوري ته په لیکلې بڼه وي. دا معافیت به د کوم مکلفیت یا نقض د ضمني معافیت په معنی نه وي.

57.10 که یو لوری د یوه کار په کولو ونه توانېږي او یا یې په کولو کې ځنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې یې د کولو حق لري، پر هغو د سترګو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسئولیتونو څخه خپلواک مسئولیت دی او د تړون ترمنځ د غرامت دوام ورکوي.

د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.

لومړۍ جدول: اکتشافی جواز

لومړۍ برخه: مقدم شرطونه

مقدم شرطونه	وروستۍ نېټه
۱ وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده کې په پرله پسې ډول وځنډوي. او که چیرته تړون لرونکی خپلو اړونده مکلفیتونه کې له اطلاعاتي، توصیې، اختاريې او توقف برسیره بیا هم پاتې راغی نو دا تړون فسخه کیږي.	
۲ تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د هرات ولایت د غوریانو ولسوالۍ د دویم بلاک مالګې د اکتشاف، چمتووالی او استخراج په برخه کې (۱۳،۵۲۵،۰۰۰) ديارلس میلیونه پنځه سوه پنځوېشت زره امریکایي ډالر، د بیا احیا کول په برخه کې (۱،۰۰۰،۰۰۰) یو میلیون امریکایي ډالر پانګـونه وکـړي.	
تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی د هرات دغوریانو ولسوالۍ د مالګې دویم بلاک چې د پروسس په برخه کې (۵،۵۲۰،۰۰۰) پنځه میلیونه پنځه سوه شل زره امریکایي ډالر او په تولید توګه (۲۰،۰۴۵،۰۰۰) شل میلیونه پنځه څلوېښت زره امریکایي ډالر پانګـونه وکـړي.	
۳ تړون لرونکی مکلف دی چې د کان اړونده ټولې چارې په خپله ترسره کړي، نشي کولای خپل قرارداد او یا یې سهم په بل شخص وپلوري.	
۴ که چیرته تړون لرونکی په خپلو تعهداتو په قید شوي وخت کې عمل ونکړي، نو دا قرارداد به فسخه کړل شي او شرکت به د وزارت په تور لست کې شامل کړل شي او تضمین به یې د شلو کلونو لپاره قید کړل شي.	
۵ تړون لرونکی مکلف ده چې لږ تر لږه شل تنه کډوالوته د کار زمینه برابره کړي.	
۶ که چیرته له تړون لرونکي سره د امارت د مخالفو اشخاصو شراکت ثابت شي، تړون فسخ کیږي او تړون لرونکي ته هېڅ ډول مصارف نه جبرانېږي.	
۷ تړون لرونکی مکلف دی چې د بهره برداری دوری د تمویل اړوند مالي پلان د تجارتي او ښکاری اصولو په نظر کې نیولو سره وزارت ته ارایه کړي، او تړون لرونکی مکلف اړونده مالي پلان گزارش په ربعوار ډول د هرات ولایت د کانونو د ریاست له	

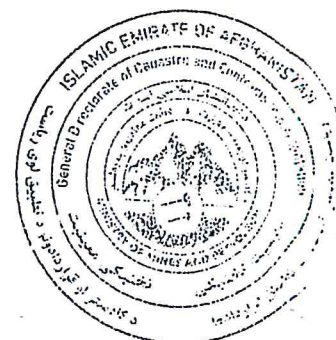

	تصدیق څخه وروسته وزارت ته وړاندې کړي.	
۸	تړون لرونکی مکلف ده چې حد اقل (۶) تنه د جيولوجي، اکتشاف او استخراج رشتو څخه فارغ التحصيل کسانو ته د کارزمینه برابره کړي.	
۹	څرنګه چې د رسوبي مالګې کانونه اکتشاف ته اړتیا نه لري، نو یوازې د مقدماتي اکتشاف موخې لپاره د اکتشاف اجازه نامه ورکول کېږي. پر همدې اساس، په قرارداد کې د اکتشاف په اړه ذکر شوي موارد د تطبیق وړ نه دي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

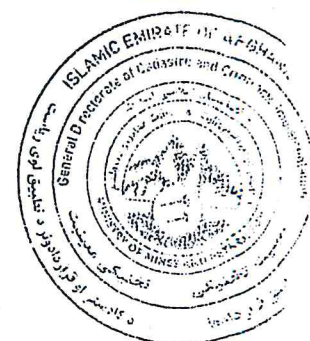
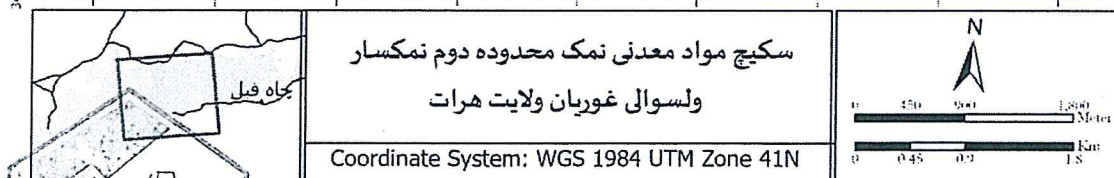
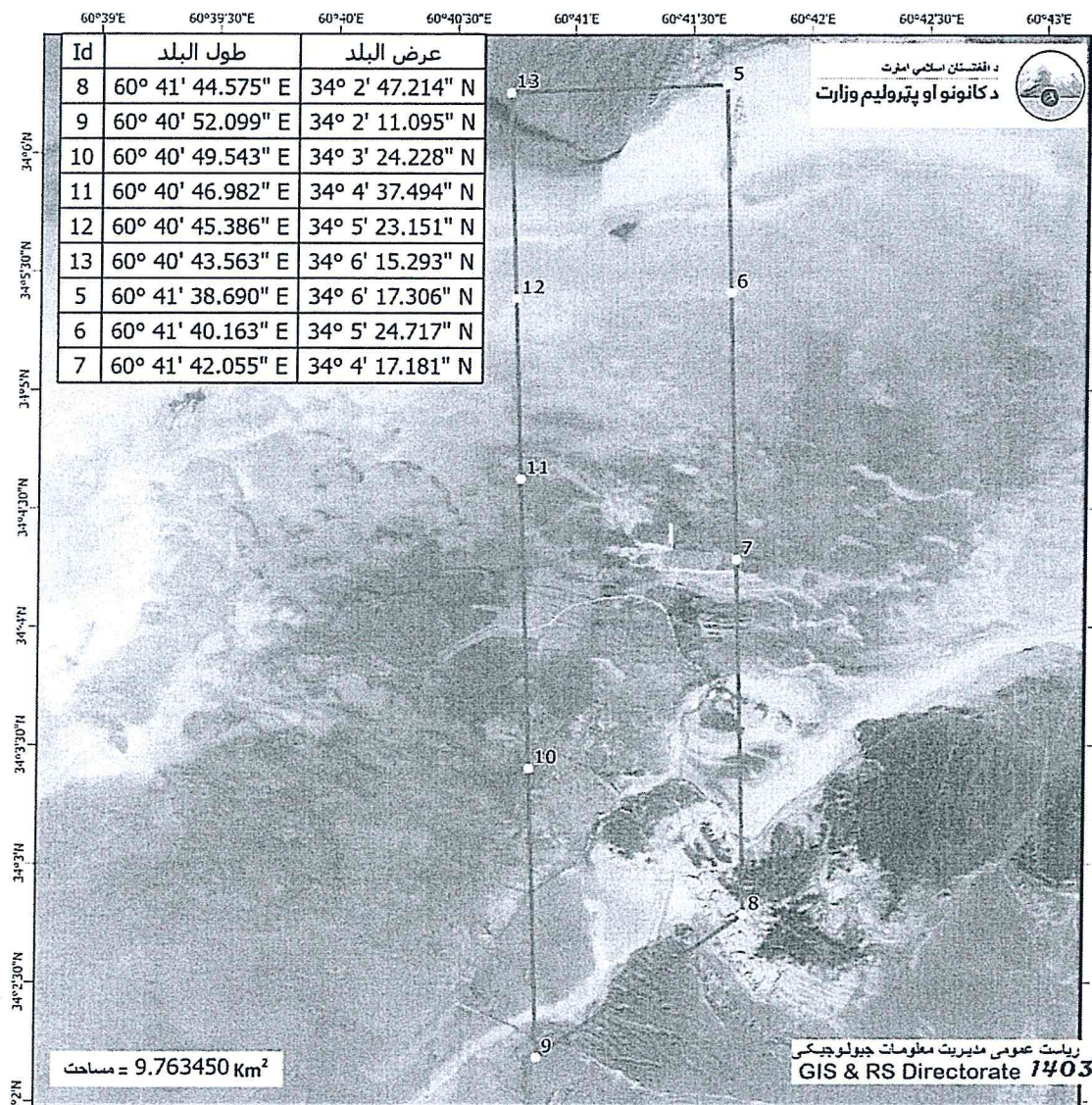
	د جواز اضافي شرط	
۱.	۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۳۲ ماده کې ذکر شوي دي.	

دریمه برخه: د جواز ساحه

د قرارداد ساحه (9.763450) کیلو متر مربع ده او کورډینات یې په لاندې ډول دي:

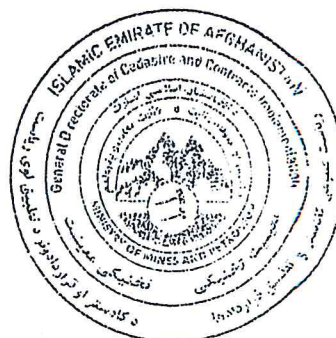

دویم جدول: استخراجي جواز

لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
1. د کان کیندنې د پروپوزل په اړه ټول هغه شرطونه چې د اقتصادي کمپسیون له خوا د کان کیندنې پر جواز لرونکي باندې د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.	
2. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو او فرهنګي آثارو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنگه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په 32 ماده کې ذکر شوي دي.	

درېم جدول: زېربنا او عامه کارونه

لومړۍ برخه: زېربنا

هغه زېربناوې چې باید تړون لرونکې یې ورغوي	
1. تړون لرونکې مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهایی محصول تولید لپاره د مالګې د پروسس بشپړه معیاري فابریکه جوړه او نصب کړي.	
2. تړون لرونکې مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منرالي فعالیتونو لپاره د اړتیا وړ بریښنا او اوبه رسول تامین کړي.	
3. تړون لرونکې باید د کان کیندنې فعالیتونو پورې اړوند ټول داخلي سپکونه جوړ کړي.	

دویمه برخه: عامه کارونه

هغه عامه کارونه چې تړون لرونکې یې باید وکړي	وخت
1. شرکت مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلو ژمنو سره سم به: شرکت ژمنه لری چه د ټولنیزو خدماتو لپاره ۹۳۰،۰۰۰ نهه سوه او دېرش زره امریکایي ډالر د سیمه ایز پرمختګ په بیلابیلو برخو کې مصرف کړي. د ټولنیز پرمختګ پلان یوه هر اړخیزه تګلاره ده چې د غوریان د نمکسار ساحې د دویم بلاک د مالګې د کان پروژې ټولنیز او اقتصادي مدیریت په لاندې ډول وکړي: 1. بریښنا او اوبه رسول؛ 2. سپکونه او تفریحي اسانتیاوې؛ 3. د تحصیلي اسانتیاوو برابرول لکه سکالرشپونه او د تعلیمي او مسلکي پروګرامونو جوړول؛ 4. د روغتیا مرکزونو جوړول؛ ۵. دیني زده کړې او د کرنیزو محصولاتو لپاره د بازارونو جوړول؛	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکي	د سهم لرونکي سلنه
۱	د رید گولد آسیا کانونو او پروسس شرکت	۱۰۰%

څلورم جدول: ځانگړي شرايط

[د تړون ځانگړي شرايط چې دلته به وليکل شي (که وي)]

ځانگړي شرايط	وروستی نېټه
١ تړون لرونکی حق نه لري چې د خرڅلاو لپاره په هيڅ مقدار خام مواد له هيواد څخه بهر صادر کړي.	
٢ تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره دمالگې د پروسس بشپړه معياري فابريکه جوړه او نصب کړي.	

د اکتشاف تعهدات:

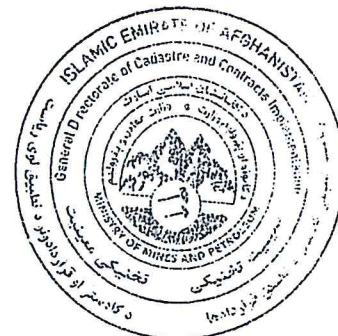
تړون لرونکی مکلف دی چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعاليتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندنې ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

نوبت:

د ١٩/١٠/١٤٣٦ نېټې د ٣٩٨٩ شمېرې حکم پر بنسټ، د محترم وزارت مقام له لوري لاندې حکم صادر شوی دی: وکتل شو! د وړاندې شوي وړانديز متن تاييد او منظور دی. د استخراج مرحلې د تطبيق په موخه دې موضوع اعلان ته وړاندې شي، پرته له دې چې د (PQQ) مرحله تطبيق شي.

د استخراج او آماده سازی تعهدات:

تړون لرونکی مکلف دی چې د استخراج او آماده سازی په مرحلو کې د پروپوزل ټول تعهدات پلي کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندنې ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام
[ولیکئ]

تړون لرونکی
محمد آصف پیاروخیل
رئیس شرکت رید گولد آسیا

اجراء:
تړون لرونکی (امارت)
د کانونو او پترولیم وزارت
الحاج ملا هدایت الله بدري

